

Henna Akkala

Tapahtumien yleisöturvallisuus

Tapahtumajärjestäjän velvollisuudet ja kehittämiskohteet

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Kulttuurituottaja AMK

Kulttuurituotanto

Opinnäytetyö

14.11.2017

Tekijä(t) Otsikko	Henna Akkala Tapahtumien yleisöturvallisuus
Sivumäärä Aika	41 sivua + 4 liitettä 14.11.2017
Tutkinto	Kulttuurituottaja AMK
Koulutusohjelma	Kulttuurituotanto
Ohjaaja(t)	Lehtori Laura-Maija Hero
<p>Tämä opinnäytetyö on selvitys tapahtumien yleisöturvallisuuteen liittyvistä velvollisuuksista ja käytänteistä sekä niiden kehityskohdista tapahtumajärjestäjän näkökulmasta. Opinnäytetyön tilaaja on Kongressi- ja kulttuurikeskus Verkatehdas Oy.</p> <p>Teoreettisena viitekehyksenä toimivat Suomen lainsäädäntö, viranomaismääräykset sekä yleisöturvallisuuteen liittyvät käytännöt. Opinnäytetyön teoriaosuus on osa tutkimuksellista työtä; tieto yleisöturvallisuuteen liittyvistä velvollisuuksista ja käytännöistä on hyvin hajanaista ja vaikea löytää. Teoriaosuudesta tapahtumajärjestäjien on helppo löytää tietoa yleisöturvallisuuteen liittyvistä velvollisuuksista ja käytännön järjestelyistä.</p> <p>Tutkimuksellisen kehittämistyön tavoitteena on tutkia, mitä ongelmakohtia yleisöturvallisuuteen liittyvissä velvollisuuksissa ja käytännön järjestelyissä on tapahtumajärjestäjän näkökulmasta. Aineistonhankintamenetelminä kehitystyössä on käytetty yksilöhaastatteluja, kyselytutkimusta sekä työpajaa. Yksilöhaastatteluilla kerättiin tietoa toimijoilta, joiden kanssa tapahtumajärjestäjät työskentelevät yhteistyössä yleisöturvallisuuteen liittyvissä asioissa. Kyselytutkimuksella kerättiin tietoa tapahtumajärjestäjien kokemuksista yleisöturvallisuuteen liittyvistä velvollisuuksista ja käytännöistä sekä niiden ongelmakohdista. Työpajassa käytiin läpi, mitä kaikkea tapahtumaturvallisuuteen liittyvää tapahtumajärjestäjän tulee ottaa huomioon järjestääkseen turvallisen tapahtuman.</p> <p>Opinnäytetyön tuloksena on teoriaosuus, joka kokoaa tapahtumajärjestäjän tarvitseman tiedon eri yleisöturvallisuuteen liittyvistä velvollisuuksista ja käytännön järjestelyistä, sekä kehitysehdotukset ja –ideat tutkimuksellisen työn tuloksena havaittuihin ongelmakohtiin.</p>	
Avainsanat	Tapahtumaturvallisuus, yleisöturvallisuus, tapahtumatuotanto, turvallisuussuunnittelu

Author(s) Title	Henna Akkala Crowd Safety in Events
Number of Pages Date	41 pages + 4 appendices 14 November 2017
Degree	Bachelor of Culture and Arts
Degree Programme	Cultural Management
Instructor(s)	Laura-Maija Hero, Senior Lecturer
<p>This thesis is a case study, which studies the event organizers responsibilities and policies about crowd safety in events and gives suggestions and ideas for developing them. This thesis has been commissioned by Congress and Culture Center Verkatehdas Oy.</p> <p>The theoretical framework of the thesis was based on Finnish legislations, ordinances and practical policies about crowd safety in events. The theoretical part of this thesis is part of the result; information about different responsibilities and policies varies and may be difficult to find. The theoretical part of this thesis gathers this information and event organizers can easily find the information they need about the responsibilities and policies from it.</p> <p>The aim of the development process was to investigate the problems of the responsibilities and policies of crowd safety which event organizers need to work with. Data collecting methods used were individual interviews, an inquiry and a workshop. Individual interviews were used to gather information from the cooperation partners the event organizer work with. Inquiry was made to gather information from the event organizers about the problems they have experienced. In the workshop, the participants were both event organizers or cooperation partners, and they discussed about the checklist of organizing a safe event.</p> <p>As a result of the thesis there will be the theoretical part, which gathers the information about responsibilities and policies of the crowd safety, and development ideas and suggestion to problems found in the research.</p>	
Keywords	Event safety, crowd safety, event management, event safety planning

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Yleisöturvallisuuden velvollisuudet ja käytännön järjestelyt	2
2.1	Lait ja valvonta	2
2.1.1	Kokoontumislaki	3
2.1.2	Pelastuslaki	4
2.1.3	Kuluttajaturvallisuuslaki	5
2.1.4	Muut yleisöturvallisuutta ohjaavat lait	6
2.2	Luvat ja ilmoitukset	6
2.2.1	Ilmoitus yleisötilaisuudesta	7
2.2.2	Pelastussuunnitelma	8
2.2.3	Muut luvat ja ilmoitukset	9
2.3	Vakuutukset	10
2.4	Tapahtuman turvallisuusorganisaatio	11
2.4.1	Turvallisuusjohto	12
2.4.2	Järjestyksenvalvonta	12
2.5	Viranomaisyhteydet	13
2.5.1	Pelastuslaitos	13
2.5.2	Poliisi	13
2.5.3	Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)	14
2.5.4	Muut viranomaisyhteydet	14
2.6	Tapahtuman turvallisuussuunnittelu	14
2.6.1	Turvallisuussuunnitelma	15
2.6.2	Riskien kartoitus	15
2.6.3	Aluesuunnittelu	16
2.6.4	Muuttuvat sääolosuhteet	17
2.6.5	Tilapäiset rakenteet ja esitystekniikka	18
2.6.6	Viestintä	19
2.6.7	Tapahtumien oheispalvelut	19
3	Tapauksen esittely	19
4	Tutkimuksellisen kehittämistyön menetelmät	20
4.1	Tapaustutkimus	20
4.2	Haastattelut	22
4.3	Kysely	23
4.4	Työpaja	24

5	Yleisöturvallisuuden velvollisuuksien ja käytäntöjen ongelmakohdat	24
5.1	Tapahtumajärjestäjien kokemat ongelmakohdat	24
5.1.1	Lainsäädäntö ja lupa- ja ilmoitusasiat	27
5.1.3	Viranomaisyhteydet	29
5.1.4	Turvallisuussuunnittelu	30
5.2	Yhteistyökumppaneiden kokemat ongelmakohdat	31
5.2.1	Tiedonkulku ja ajankäyttö	31
5.2.2	Tapahtuma-alue ja tilapäiset rakenteet	33
5.3	Yhtenäisyydet ongelmakohdissa	34
6	Kehitysehdotukset yleisöturvallisuuteen liittyviin toimintatapoihin	35
6.1	Tiedonkulku	35
6.2	Tilapäiset rakenteet ja muuttuvat sääolosuhteet	37
7	Pohdinta yleisöturvallisuuden velvoitteiden ja käytäntöjen kehityksestä tulevaisuudessa	38
	Lähteet	40
	Liitteet	
	Liite 1. Yhteistyökumppaneiden haastattelut	
	Liite 2. Haastattelujen kysymykset	
	Liite 3. Kyselylomake	
	Liite 4. Tapahtumajärjestäjän checklist -työpaja	

1 Johdanto

Yleisöturvallisuuteen liittyvät velvollisuudet ja käytännön järjestelyt kuuluvat olennaisena osana jokaiseen yleisötapaukseen. Tapauksen kokonaisturvallisuus on aina viime kädessä tapauksen järjestäjän vastuulla, vaikka tuotannon eri osa-alueiden toteutus olisikin ulkoistettu muille toimijoille. Aihe on tällä hetkellä ajankohtainen, sillä muutokset yleisessä turvallisuustilanteessa ovat nostaneet tapauksien turvallisuusjärjestelyt puheenaiheeksi laajemmassa mittakaavassa. Vaatimukset turvallisuusjärjestelyille ovat kiristyneet, joten tapauksjärjestäjiltä myös odotetaan enemmän panostusta turvallisuussuunnitteluun. Tapaukseturvallisuuteen liittyvä tieto voi kuitenkin olla vaikeasti löydettävissä.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on kartoittaa yleisöturvallisuuteen liittyviä vaatimuksia ja vaadittavia käytännön järjestelyjä tapauksjärjestäjän näkökulmasta. Opinnäytetyön tarkoituksena ei ole pureutua osa-alueisiin ja niiden toteutukseen yksityiskohtaisesti, vaan kartoittaa aihealueet, jotka tapauksjärjestäjän tulee osata huomioida turvallisen tapauksen järjestämiseksi. Työn tavoitteena on myös tutkia yleisöturvallisuuteen liittyviä ongelmakohtia ja antaa kehitysehdotuksia niiden välttämiseksi. Työn ulkopuolelle jää muita tärkeitä tapaukseturvallisuuden osa-alueita, kuten työturvallisuus sekä turvallisuuden tunteeseen liittyvät psykologiset tekijät.

Työn teoreettisena viitekehyksenä toimii yleisöturvallisuuteen liittyvät lait ja viranomaismääräykset, jotka ohjaavat yleisöturvallisuuden toteuttamista. Tärkeimpänä tietolähteenä työssä on Suomen lainsäädäntö, sillä tapauksien yleisöturvallisuudesta on tarkat säädökset laissa ja laki asettaa tapauksjärjestäjälle paljon velvollisuuksia. Myös viranomaisten ohjeistukset sekä muut aiheesta kirjoitetut julkaisut olivat tärkeitä lähteitä. Ongelmaksi toisaalta muodostui viranomaisten ja kuntien toisistaan poikkeavat ohjeistukset; etenkin pelastuslaitoksilla käytänteet ja määräykset saattavat vaihdella alueellisesti paljonkin. Osa työn tutkimuksellista osaa onkin koota teoriaosuuteen tärkeimmät yleisöturvallisuuteen liittyvät lait, velvoitteet sekä hyvät käytännöt. Teoriaosuudesta tapauksjärjestäjien on helppo löytää tietoa yleisöturvallisuuteen liittyvistä velvollisuuksista ja käytännön järjestelyistä.

Tutkimuksellisen osuuden tavoitteena on tutkia yleisöturvallisuuteen liittyvien velvollisuuksien ja käytännön järjestelyiden ongelmakohtia tapauksjärjestäjän

näkökulmasta. Tapahtumajärjestäjien lisäksi tietoa kerätään myös muilta toimijoilta, joiden kanssa tapahtumajärjestäjä tekee yhteistyötä yleisöturvallisuuden eteen.

Työn tavoitteena on koota tapahtumajärjestäjille tietoa niistä velvollisuuksista mitä heillä on tapahtuman yleisöturvallisuuteen liittyen sekä mitä käytäntöjä yleisöturvallisuuden järjestämiseen liittyy. Työn tavoitteena on tunnistaa velvollisuuksien ja järjestelyiden toteuttamiseen liittyvät ongelmakohdat ja antaa kehitysehdotuksia, joiden avulla ongelmakohdat pystyttäisiin välttämään.

2 Yleisöturvallisuuden velvollisuudet ja käytännön järjestelyt

Tässä luvussa käydään läpi tapahtumien yleisöturvallisuuteen liittyvää lainsäädäntöä, lupa- ja ilmoitusvelvollisuuksia, viranomaisyhteyksiä sekä turvallisuussuunnitteluun liittyviä asioita, joita tapahtumatuottajien täytyy huomioida tapahtumia järjestäessään.

Tässä opinnäytetyössä yleisöllä tarkoitetaan tapahtumaan osallistuvia ihmisiä, jotka ovat tulleet seuraamaan tapahtuman ohjelmaa. Tapahtumilla tarkoitetaan yleisötilaisuuksia, joiksi lainsäädäntö määrittelee huvitilaisuudet, kilpailut, näytökset tai muut niihin rinnastettavat tilaisuudet, jotka ovat yleisölle avoimia. (Kokoontumislaki 1/1999, § 2).

2.1 Lait ja valvonta

Suomen lainsäädäntö edellyttää tapahtumia järjestävän toiminnanharjoittajan tuntevan kaikki lainsäädännön asettamat velvoitteet, jotka säätelevät yleisötilaisuuksien järjestämistä. Tapahtumajärjestäjä on myös velvollinen huolehtimaan, että lakia noudatetaan tilaisuudessa sekä sen lähialueilla. (Lampinen 2011, 14.) Yleisötilaisuuksien turvallisuutta säätelevät mm. kokoontumislaki ja pelastuslaki, joiden valvonnasta vastaavat poliisi ja pelastusviranomaiset, sekä kuluttajaturvallisuuslaki, jota valvoo Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (myöhemmin Tukes) (Tukes 2016). Tässä kappaleessa käydään läpi eri lakeja sekä niiden määrittämiä velvoitteita, jotka koskevat tapahtumien järjestämistä.

2.1.1 Kokoontumislaki

Yleisötilaisuuksista säädetään kokoontumislaisissa. Kokoontumislain tarkoituksena on ohjata yleisötilaisuuksien järjestämistä tarpeellisilla järjestysluonteisilla säädöksillä (Kokoontumislaki 1/1999, § 1). Yleisötilaisuuksiksi määritellään huvitilaisuudet, kilpailut, näytökset tai muut niihin rinnastettavat tilaisuudet, jotka ovat yleisölle avoimia ja niihin voivat muutkin kuin nimenomaisesti kutsutut osallistua (Kokoontumislaki 1/1999, § 2). Tapahtuma tulee järjestää rauhanomaisesti sekä osanottajien, että sivullisten turvallisuutta vaarantamatta ja heidän oikeuksiaan loukkaamatta. Tapahtuma ei saa myöskään aiheuttaa huomattavaa haittaa ympäristölle. (Kokoontumislaki 1/1999, § 3.)

Kokoontumislain 3. luku koskee yleisötilaisuuksia. Kokoontumislain mukaan yleisötilaisuuden saa järjestää täysivaltainen henkilö, yhteisö tai säätiö. Vajaavaltainen henkilö (tarkottaen yleensä alaikäistä henkilöä tai henkilöä joka on fyysisen tai psyykkisen terveydentilansa vuoksi kykenemän huolehtimaan itsestään tai omaisuudestaan) saa järjestää tapahtuman yhdessä täysivaltaisen henkilön kanssa. (Kokoontumislaki 3/1999, § 12.) Tapahtuman järjestäjä on velvollinen hankkimaan tapahtumapaikan omistajan tai haltijan suostumuksen paikan käyttämisestä tapahtumaa varten (Kokoontumislaki 3/1999, § 13). Tapahtuman järjestäjän on tehtävä kirjallinen ilmoitus poliisille yleisötilaisuuden järjestämisestä, mikäli se osanottajien määrän, tilaisuuden luonteen tai järjestämispaikan vuoksi edellyttää toimenpiteitä järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi, sivullisille ja ympäristölle aiheutuvan haitan ehkäisemiseksi tai jos se vaatii muutoksia liikennejärjestelyihin. Ilmoitus on tehtävä vähintään viisi vuorokautta ennen tapahtuman alkamista, mutta poliisi voi hyväksyä myöhemminkin tehdyn ilmoituksen, jos tapahtuman järjestäminen ei aiheuta haittaa yleiselle järjestykselle tai jos määräajan laiminlyöminen ei vaikeuta poliisille lain mukaan kuuluvien tehtävien täyttämistä kohtuuttomasti. (Kokoontumislaki 3/1999, § 14.)

Poliisi voi kieltää tapahtuman järjestämisen, jos siihen liittyvät toimenpiteet eivät ole riittäviä tai jos on ilmeistä, että tapahtuman järjestäminen on lainvastaista, järjestystä ja turvallisuutta ei voida ylläpitää tai jos tapahtuman järjestäminen aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle, omaisuudelle, sivullisille tai ympäristölle (Kokoontumislaki 3/1999, § 15). Poliisi voi myös määrätä tapahtuman järjestäjää ottamaan vastuuvakuutuksen, mikäli tapahtuman järjestämisestä voi aiheutua vahinkoa henkilöille tai omaisuudelle (Kokoontumislaki 3/1999, § 16).

Kokoontumislain 4. luku käsittelee yleisötilaisuuksien järjestyksenpitoa. Tapahtuman järjestäjä on velvollinen huolehtimaan järjestyksen ja turvallisuuden säilymisestä sekä lain noudattamisesta tapahtumassa (Kokoontumislaki 4/1999, § 17). Poliisin velvollisuus on valvoa, että tapahtuman järjestäjä täyttää lain mukaiset velvollisuudet järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi ja että tämä ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin (Kokoontumislaki 4/1999, § 19). Poliisi antaa tarvittaessa tapahtumajärjestäjälle ennakkoon tai tilaisuuden aikana ohjeita ja määräyksiä yleisen turvallisuuden ja järjestyksen ylläpitämiseksi sekä terveyden, omaisuuden, sivullisten sekä ympäristön ja liikenteen turvaamiseksi (Kokoontumislaki 4/1999, § 20).

Tapahtumassa tai sen välittömässä läheisyydessä ei saa pitää hallussa ampuma-aseita, räjähdysaineita, teräaseita tai muita esineitä, joita voidaan perustellusti epäillä käytettävän henkeen tai terveyteen kohdistuvan rikoksen tekemiseen. Edellä mainitut esineet ja aineet eivät kuitenkaan ole kiellettyjä, mikäli ne ovat viran tai tehtävän vuoksi tarpeellisia tai virkavarustukseen kuuluvia tai tapahtuman ohjelmassa tarvittavia. (Kokoontumislaki 4/1999, § 23.)

2.1.2 Pelastuslaki

Pelastuslaki on oleellinen osa tapahtuman turvallisuussuunnittelua. Pelastuslain tarkoituksena on parantaa ihmisten turvallisuutta ja vähentää onnettomuuksia. Lain tavoitteena on, että onnettomuuden uhatessa tai tapahduttua ihminen pelastetaan, tärkeät toiminnot turvataan ja onnettomuuden seurauksia rajoitetaan tehokkaasti. (Pelastuslaki 1/2011, § 1.) Pelastuslain mukaan tapahtumajärjestäjä on velvollinen ehkäisemään tulipaloja ja muita onnettomuuksia, varautumaan onnettomuuksiin ja toimintaan onnettomuuden uhatessa tai sattuesssa sekä rajoittamaan onnettomuuksien seurauksia. Laki velvoittaa myös pelastusviranomaiset ohjaamaan, neuvomaan, valistamaan ja valvomaan tapahtumajärjestäjiä edellä mainittujen velvollisuuksien täyttämässä sekä osallistumaan pelastustoimintaan onnettomuuksien uhatessa tai sattuesssa. (Pelastuslaki 1/2011, § 2.)

Pelastuslaki edellyttää pelastussuunnitelman tekemistä tapahtumiin, joissa on osallistuvien ihmisten suuren määrän tai muun erityisen syyn vuoksi merkittävä henkilö- tai paloturvallisuusriski. Pelastussuunnitelmassa on selvitettävä ja arvioitava tapahtuman vaarat ja riskit. Niiden perusteella määritellään tapahtumassa vaadittavat turvallisuusjärjestelyt ja luodaan ohjeistus onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä

onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi tapahtuman toteuttamisesta vastaavalle henkilölle sekä osallistuvalla yleisölle. Pelastussuunnitelma on toimitettava alueen pelastusviranomaisille viimeistään 14 vuorokautta ennen tapahtuman alkamista. Pelastusviranomaisen voi palauttaa puutteellisen pelastussuunnitelman täydennettäväksi. Pelastusviranomaisen tulee myös tarvittaessa suorittaa tapahtuma-alueella pelastuslain 80 §:n mukainen palotarkastus ja ryhtyä pelastuslain 81 ja 82 §:ssä määriteltyihin toimenpiteisiin. Mikäli tapahtumassa käytetään räjähteitä tai palo- ja räjähdysvaarallisia kemikaaleja, tulee niiden käytöstä ilmoittaa etukäteen pelastusviranomaiselle siten kuin asiasta säädetään vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/250) 81 §:ssä. (Pelastuslaki 3/2011, § 16.)

2.1.3 Kuluttajaturvallisuuslaki

Yleisötapahtumat sisältävät tapahtumien luonteesta ja laajuudesta riippuen erilaisia riskejä. Tapahtuma ei saa olla kuluttajaturvallisuuslain 10 §:ssä tarkoitetulla tavalla vaarallinen kenenkään terveydelle tai omaisuudelle.

Yleisötilaisuudet voidaan jakaa aktiivisiin ja passiivisiin tilaisuuksiin, riippuen yleisön tavasta osallistua tapahtumaan. Esimerkiksi musiikkikonsertit katsotaan passiivisiksi yleisötilaisuuksiksi, sillä yleisö on pääosin kuulijan ja katsojan roolissa. Liikuntatapahtumissa kuluttajat taas ovat toiminnallisessa roolissa osallistumalla itse aktiivisesti tapahtuman toimintaan. Kuluttajaturvallisuuslain mukaisessa valvonnassa pääpaino on aktiivisissa yleisötilaisuuksissa, joissa riskit liittyvät pääosin yleisön toiminnalliseen tekemiseen eikä pelkästään suureen yleisömassaan. (Tukes 2016.)

Kuluttajaturvallisuuslakiin kirjattu huolellisuusvelvollisuus velvoittaa tapahtumajärjestäjän varmistamaan olosuhteiden vaatiman huolellisuuden ja ammattitaidon edellyttämällä tavalla, että kuluttajapalvelusta ei aiheudu vaaraa kenenkään terveydelle tai omaisuudelle. Tapahtumajärjestäjällä on oltava riittävät ja oikeat tiedot kuluttajapalveluista ja hänen on arvioitava niihin liittyvät riskit. (Kuluttajaturvallisuuslaki 7/2011, § 5.)

Turvallisuusasiakirja on tapahtumajärjestäjän työkalu turvallisuusasioiden järjestämisessä ja kirjaamisessa sekä keskeinen osa omavalvontaa. Kuluttajaturvallisuuslaki edellyttää turvallisuusasiakirjan laatimisen tapahtumalle ennen

toiminnan aloittamista, jos tapahtuma sisältää merkittävän riskin, joka toteutuessaan voi aiheuttaa vaaraa jonkun turvallisuudelle palveluun osallistuvien ihmisten määrän tai muun erityisen syyn vuoksi. Turvallisuusasiakirjan tulee sisältää suunnitelma vaarojen tunnistamiseksi ja riskien hallitsemiseksi sekä niistä tiedottamiseksi. Turvallisuusasiakirja on näytettävä ja toimitettava valvontaviranomaiselle sitä pyydettyäessä. Turvallisuusasiakirjaa ei tarvitse laatia, mikäli tapahtumaa varten on jonkin muun lain nojalla laadittava pelastus-, valmius-, tai muu vastaava suunnitelma. Tällöin turvallisuusasiakirjassa esitettävät tiedot voidaan yhdistää muun lain nojalla laadittavaan suunnitelmaan. (Tukes 2016.)

2.1.4 Muut yleisöturvallisuutta ohjaavat lait

Kokoontumislain, pelastuslain ja kuluttajaturvallisuuslain lisäksi tapahtumien turvallisuutta ohjaavat monet muut lait sekä myös kunnalliset määräykset (Lampinen 2011, 14). Muita lakeja, joiden olemassaolosta tapahtumajärjestäjän on hyvä olla tietoinen tapahtuman turvallisuutta suunniteltaessa, ovat mm. laki yksityisistä turvallisuuspalveluista, maankäyttö ja –rakennuslaki, tietoliikennelaki, ympäristönsuojelulaki, jätelaki, räjähdeseetus, alkoholilaki, elintarvikelaki sekä arpajaislaki. (Paasonen 2013, 41.)

2.2 Luvat ja ilmoitukset

Tapahtumajärjestäjän on huolehdittava tarvittavien lupien, ilmoitusten ja muiden järjestelyjen hoitamisesta hyvissä ajoin ennen tapahtumaa. Poliisilla on oikeus keskeyttää tapahtuma, mikäli edellytetyjä lupia puuttuu.

Taulukko 2. Lupien ja ilmoitusten määräaikoja (Paasonen 2013, 41; Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos 2017; Keski-Uudenmaan Pelastuslaitos 2017).

Ilmoitus	Aikaraja	Kenelle	Laki
Yleisötilaisuusilmoitus	5 vrk	Poliisi	Kokoontumislaki
Pelastussuunnitelma	14 vrk	Pelastuslaitos	Pelastuslaki
Kuluttajaturvallisuusilmoitus	-	Turvallisuus- ja Kemikaalivirasto (Tukes)	Kuluttajaturvallisuuslaki
Alueiden käyttö/ Maankäyttöluvat	7-30 vrk	Tonttiyksikkö tai liikuntapalvelut	Maankäyttö- ja rakennuslaki
Katualueiden vuokraus	1-4 vko	Katu- ja viherpalvelut / alueiden käyttö	Maankäyttö- ja rakennuslaki
Tilapäiset Liikennejärjestelyt	7 vrk	Katu- ja viherpalvelut / alueiden käyttö	Tieliikennelaki
Meluilmoitus	30 vrk	Ympäristökeskus	Ympäristönsuojelulaki
Jätehuolto (käsitellään meluilmoituksen yhteydessä)	(30 vrk)	Ympäristökeskus	Jätelaki
Kemikaali-ilmoitus	30 vrk	Pelastuslaitos	Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta
Ilotulitusnäytös	7 vrk	Poliisi	Räjähdeasetus
Ilmoitus tuliesityksestä	14 vrk	Pelastuslaitos	Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta
Ilmoitus erikoistehosteiden käytöstä	14 vrk	Pelastuslaitos	Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta
Anniskelu	1-2 kk	Aluehallintovirasto	Alkoholilaki
Elintarvikkeiden myynti	4-28 vrk	Ympäristökeskus	Elintarvikelaki
Tavara-arpajaiset	1 kk	Poliisi	Arpajaislaki

2.2.1 Ilmoitus yleisötilaisuudesta

Ilmoitus yleisötilaisuudesta on toimitettava tapahtumapaikan poliisille vähintään viisi vuorokautta ennen tapahtuman alkamista. Tällöin poliisilla tulee olla käytettävissään

tapahtuman kaikki tiedot täydellisinä. Ilmoitukseen tulee liittää tapahtumaan liittyvät turvallisuusdokumentit, kuten pelastussuunnitelma. Poliisi arvioi toimitettujen tietojen perusteella, onko kyseessä ilmoituksena käsiteltävä asia vai annetaanko ilmoituksen johdosta tapahtumaa koskevia määräyksiä, jolloin asiassa tehdään päätös. (Poliisi 2017.) Päätöksessä poliisi voi antaa tapahtumajärjestäjälle määräyksiä esimerkiksi järjestyksenvalvonnasta, liikennejärjestelyistä sekä ensiavusta. Päätös on maksullinen ja tapahtumajärjestäjän tulee noutaa se poliisin lupayksiköstä ennen tapahtuman alkua. (Paasonen 2013, 26.) Tämän takia ilmoitus yleisötilaisuudesta sekä tarvittavat turvallisuusdokumentit kannattaa toimittaa poliisille jo hyvissä ajoin, jotta mahdollisiin poliisin antamiin määräyksiin ehditään reagoida.

Ilmoitusta ei tarvitse tehdä tapahtumasta, joka osanottajien vähäisen määrän, tilaisuuden luonteen tai järjestämispaikan vuoksi ei edellytä erityisiä liikennejärjestelyjä tai toimenpiteitä järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi tai sivullisille ja ympäristölle aiheutuvan haitan ehkäisemiseksi (Paasonen 2013, 26-27).

2.2.2 Pelastussuunnitelma

Jos tapahtumaan sisältyy osallistuvien ihmisten suuren määrän tai muun erityisen syyn vuoksi merkittäviä henkilö- tai paloturvallisuusriskejä, velvoittaa pelastuslain 16 § tapahtumajärjestäjää laatimaan tapahtumalle pelastussuunnitelman. Valtionneuvoston antaman asetuksen 3 §:n mukaan pelastussuunnitelma on laadittava tapahtumaan, jos siellä arvioidaan olevan samanaikaisesti läsnä vähintään 200 henkilöä, tapahtumapaikan poistumisjärjestelyt poikkeavat tavanomaisesta, tapahtuman luonne aiheuttaa erityistä vaaraa ihmisille tai jos tapahtumassa käytetään avotulta, ilotulitteita tai muita pyroteknisiä tuotteita tai palo- ja räjähdysvaarallisia kemikaaleja. Jos tapahtumalle on laadittava muun lain kuin pelastuslain tai viranomaisen määräyksen nojalla turvallisuus-, valmius-, tai muu vastaava suunnitelma, ei erillistä pelastussuunnitelmaa tarvitse laatia, vaan pelastuslaissa säädetyt suunnitelman sisältöä koskevat asiat voidaan sisällyttää tuohon muuhun suunnitelmaan. Tämä tulee kuitenkin mainita suunnitelmassa. Pelastuslain 16 §:n mukaan tapahtuman pelastussuunnitelmassa on selvitettävä ja arvioitava tapahtuman vaarat ja riskit. Niiden perusteella määritellään turvallisuusjärjestelyt sekä ohjeistetaan tapahtuman toteuttamisesta vastaava henkilöstö ja yleisö onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi. (Paasonen 2013, 30-31.)

Pelastussuunnitelman pohjalta muodostetaan tapahtuman operatiivinen turvallisuustoiminta sekä esitellään viranomaisille, kuinka tapahtuman turvalliseen toteuttamiseen on varauduttu. Pelastussuunnitelmaan kirjataan odotettu yleisömäärä sekä tapahtuman tarkka aikataulu, josta käy ilmi kaikki tilaisuuden aikana toteutettavat aktiviteetit. Pelastussuunnitelmaan on hyvä liittää sekä tapahtuma-alueen että lähiympäristön kartat sekä liikennejärjestelysuunnitelma, josta käy ilmi pysäköintialueet, ajoneuvojen kulkureitit, mahdolliset aidat sekä tiesulut ja esteet. Tapahtuman aikana suoritettavasta viestinnästä on laadittava viestintäsuunnitelma, josta löytyy yhteystiedot vähintään toiminnan johdolle, turvallisuusvastaavalle sekä muille vastuushenkilöille, ensiavulle ja viranomaisten edustajille. (Paasonen 2013, 32-33.) Pelastussuunnitelmasta on käytävä myös ilmi ensiapujärjestelyt; miten ensiavun antamiseen ollaan varauduttu sekä kuka vastaa ensiapuvalmiudesta tapahtuman aikana (Helsingin kaupunki 2017b).

Tapahtuman pelastussuunnitelma tulee toimittaa viimeistään 14 vuorokautta ennen tapahtuman alkamista alueen pelastusviranomaiselle, ellei pelastusviranomaisen erityisen hyvästä syystä hyväksy pelastussuunnitelman toimittamista myöhemmin. Pelastuslaitos on myös velvollinen antamaan neuvontaa pelastussuunnitelman laadinnassa. Pelastusviranomaisen voi palauttaa pelastussuunnitelman täydennettäväksi, jos tämä arvioi suunnitelman riskikartoitusten tai niiden perusteella määriteltyjen turvallisuusjärjestelyjen ja ohjeistusten olevan puutteellisia. Pelastusviranomaisen on myös tarvittaessa ilmoitettava suunnitelmasta poliisille ja ensihoidosta vastaavalle terveysturvaviranomaiselle. (Paasonen 2013, 31-32.)

Tapahtuma voidaan järjestää tilassa, jolle on jo tehty pelastussuunnitelma. Jos valmiissa pelastussuunnitelmassa ei ole otettu huomioon kyseisen tapahtuman kaltaista tapahtumaa, on olemassa olevaan pelastussuunnitelmaan tehtävä erillinen liite sitä varten. Turvallisuussuunnittelun tulee aina olla tapahtumakohtaista, mutta samankaltaisia tapahtumia järjestettäessä voidaan muokata olemassa olevia pelastussuunnitelmia sopiviksi. (Paasonen 2013, 33.)

2.2.3 Muut luvat ja ilmoitukset

Tapahtumien turvallisuuteen liittyy myös monia muita, esimerkiksi elintarvikkeisiin ja ympäristöön liittyviä lupa- ja ilmoitusasioita. Kaupungin tai kunnan elintarvikevalvontaan on tehtävä ilmoitus elintarvikkeiden myynnistä tai tarjoilusta. Mikäli tapahtumassa on

anniskelua, tulee siihen hankkia anniskelulupa aluehallintovirastolta. Tupakkatuotteiden myyntiä varten tarvitaan vähittäismyyntilupa kunnalta. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle on tehtävä meluilmoitus, mikäli tapahtumasta aiheutuu melua tai ääntä, jonka voidaan olettaa olevan erityisen häiritsevää. Meluilmoituksen yhteydessä käsitellään myös jätehuoltosuunnitelma, joka on laadittava etenkin, jos tapahtumasta aiheutuu paljon roskaa tai jätettä. Myös tilapäisistä WC-tiloista on ilmoitettava kunnan terveydensuojeluyksikköön. Poliisille täytyy tehdä yleisötilaisuusilmoituksen lisäksi ilmoitukset mahdollisista tavara-arpajaisista sekä iltotulitusnäytöksistä. (Paasonen 2013, 40-41.) Mikäli tapahtumassa käytetään esimerkiksi ruokamyyntipisteissä nestekaasuja ja nestekaasun määrä ylittää 200 kg, tulee pelastuslaitokselle tehdä kemikaali-ilmoitus, eli ilmoitus kemikaalien ja nestekaasun vähäisestä teollisesta käsittelystä ja varastoinnista (Länsi-Uudenmaan Pelastuslaitos 2017). Myös pyroteknisistä erikoistehosteista sekä tuliesityksistä on ilmoitettava pelastuslaitokselle. Tuliesitys vaatii lisäksi myös kiinteistön omistajan/haltijan tai maanomistajan luvan. (Keski-Uudenmaan Pelastuslaitos 2017.)

Kokoontumislain 13 §:n mukaan tapahtuman järjestäjän on hankittava järjestämispaikan omistajan tai haltijan suostumus paikan käyttämiseen tapahtumaa varten. Luvat tapahtuma-alueiden käyttöön on haettava tonttiyksiköltä tai kunnan liikuntapalveluita. Kunnan katu- ja viherpalveluilta taas haetaan luvat katualueilla tai muilla yleisillä alueilla työskentelylle sekä tilapäisille liikennejärjestelyille. (Paasonen 2013, 40-41.)

2.3 Vakuutukset

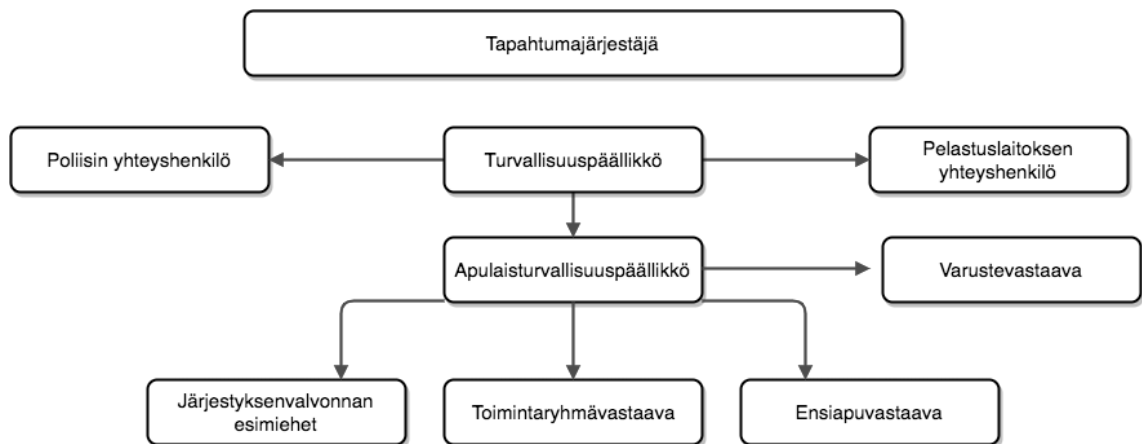
Tapahtumajärjestäjän tulee huolehtia, että tapahtumalle on otettu asianmukaiset vakuutukset. Tapahtumajärjestäjä on aina viime kädessä vastuussa tapahtuman kokonaisturvallisuudesta ja mahdollisista onnettomuuksista. Poliisi voi kokoontumislain 16 §:n mukaan edellyttää tapahtumajärjestäjän hankkimaan riittävän vastuuvakuutuksen mahdollisen korvausvelvollisuuden varalta. Vastuuvakuutus korvaa yleisön, toimihenkilön tai ulkopuolisen henkilö- tai esinevahingot. Tapaturmavakuutus korvaa taas tapahtuman järjestäjälle, henkilökunnalle ja talkooväelle sattuvat tapaturmat. (Paasonen 2013, 82-83.) Työtapaturmavakuutus on Suomessa lakisääteinen vakuutusjärjestelmä, josta säädetään työsuojelulaissa. Tapahtumajärjestäjän kannattaa harkita myös oikeusturvavakuutuksen tarpeellisuutta. (Laaksonen 2011, 34.)

2.4 Tapahtuman turvallisuusorganisaatio

Kokoontumislain 17 § mukaan tapahtumajärjestäjä on velvollinen huolehtimaan järjestyksen ja turvallisuuden säilymisestä sekä lain noudattamisesta tapahtumassa (Paasonen 2013, 34-35). Tapahtumaturvallisuuteen liittyy kuitenkin paljon työtä ennen tapahtumaa sekä tapahtuman aikana, joten tapahtumalle kannattaa hankkia turvallisuudesta vastaava henkilö, joka hoitaa tapahtuman turvallisuuden, tiedottamisen ja yhteydenpidon viranomaisiin, tai suurien tapahtumien kohdalla kokonainen turvallisuusorganisaatio. Tapahtuman koko ja luonne vaikuttavat tarvittavan turvallisuusorganisaatioon kokoon. Suurissa tapahtumissa turvallisuuteen liittyvät vastuut ovat niin mittavia, että laajan turvallisuusorganisaation käyttäminen on välttämätöntä. Turvallisuuspäällikön lisäksi turvallisuusorganisaatiossa voi olla apulaisturvallisuuspäälliköitä, varustevastaavia, toimintaryhmiä, ensiapuvastaavia, järjestyksenvalvonnan esimiehiä, järjestyksenvalvojia sekä viranomaisten edustajia. Kaikkien turvallisuusorganisaatioon kuuluvien tulee tietää omat vastuu- ja toimialueensa sekä olla perillä muista vastuuhenkilöistä. Turvallisuusorganisaatio on hyvä jakaa pienempiin sektoreihin. Jotta turvallisuusorganisaatio olisi selkeästi hahmotettavissa sekä turvallisuusjohdolle että henkilökunnalle, olisi turvallisuusorganisaatiosta hyvä tehdä kaavio selkeyttämään olemassa olevia resursseja ja henkilöstöä. (Paasonen 2013, 34-35.)

2.4.1 Turvallisuusjohto

Kuvio 1. Turvallisuusorganisaation johto (Paasonen 2013, 35).

Turvallisuuspäällikkö hoitaa turvallisuusjohton sekä viranomaisyhteydet. Turvallisuuspäälliköllä voi olla apuna yksi tai useampi apulaisturvallisuuspäällikkö, joka hoitaa yhteydenpidon muihin vastuullisiin henkilöihin, kuten varuste-, toimintaryhmä-, ensiapuvastaaviin sekä järjestyksenvalvonnan esimiehiin. (Paasonen 2013, 34-35.)

Tapahtuman turvallisuusjohto sijoittuu yleensä tilannekeskukseen, johon sijoitetaan myös turvallisuuden valvontaan tarvittava tekninen laitteisto, kuten kameravalvontajärjestelmä, oma kuulutuslaitteisto turvallisuuskuulutuksille ja tietoliikenneyhteydet, sekä tapahtuma-alueen ja sen lähiympäristön karttapohjat. Tilannekeskuksessa työskentelee tapahtuman aikana yleensä tapahtuman turvallisuuspäällikkö, tilannekeskuspäivystäjä sekä poliisin ja pelastuslaitoksen edustajat. (Paasonen 2013, 90.)

2.4.2 Järjestyksenvalvonta

Tapahtuman järjestäjä voi kokoontumislain 18 §:n mukaan asettaa tapahtumaan ja sen välittömään läheisyyteen yksityisistä turvallisuuspalveluista annetussa laissa tarkoitettuja järjestyksenvalvoja. Yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain 2 §:n mukaan järjestyksenvalvojan tehtävä on ylläpitää järjestystä ja turvallisuutta sekä estää rikoksia ja onnettomuuksia toimialueellaan. Tapahtuma-alueen lisäksi järjestyksenvalvoja voidaan asettaa myös tapahtuma-alueen ulkopuolelle esimerkiksi paikoitusalueille ja niille johtaville sisään tuloväylille sekä muille vastaaville tapahtumaan

liittyville alueille. (Paasonen 2013, 35.) Poliisi määrittelee järjestyksenvalvonnan vähimmäisvaatimuksen sekä tarvittavien järjestyksenvalvojien vähimmäismäärän tapahtuma-alueelle. Poliisi myös tarkastaa järjestyksenvalvojiksi valittujen henkilöiden kelpoisuuden tehtävään. (Lampinen 2013, 66.)

2.5 Viranomaisyhteydet

Viranomaisilla on velvollisuus valvoa ja antaa neuvoa tapahtumaturvallisuuteen liittyvissä järjestelyissä. Tarvittavat luvat ja ilmoitukset tulee toimittaa viranomaisille ennen tapahtuman alkua. Lisäksi viranomaiset voivat tehdä valvontaa tapahtumapaikalla ennen tapahtumaa sekä sen aikana.

2.5.1 Pelastuslaitos

Pelastuslaitoksen velvollisuuksiin kuuluvat henkilöturvallisuus, paloturvallisuus, pelastustoiminta ja ensihoito sekä pelastuslain toteutumisen valvominen. Yleisötapahtumissa pelastuslaitoksen velvollisuuksiin kuuluvat operatiiviset toimet ennen tapahtumaa sekä sen aikana, kuten tarkastustoiminta sekä onnettomuuksien ehkäisy. Tapahtuman pelastussuunnitelma on toimitettava pelastuslaitokselle 14 vuorokautta ennen tapahtuman alkua. (Koponen 2017.)

Pelastuslaitoksen velvollisuus on huolehtia alueensa pelastustoimelle kuuluvasta ohjauksesta, valistuksesta ja neuvonnasta, jonka tavoitteena on tulipalojen sekä muiden onnettomuuksien ehkäisy. Pelastuslaitos ohjaa ja neuvoo, kuinka onnettomuuksien torjuntaan tulee varautua, kuinka toimia onnettomuus- ja vaaratilanteissa sekä kuinka onnettomuuksien seurauksia voidaan rajoittaa. Pelastuslaitos suorittaa valvontaa tapahtuma-alueilla ennen tapahtumaa sekä sen aikana sekä huolehtii pelastustoimintaan kuuluvista tehtävistä. (Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto 2017.)

2.5.2 Poliisi

Poliisin tehtävä on valvoa järjestystä, turvallisuutta sekä oikeuksia. Poliisin toimintaa ohjaa mm. järjestyslaki, kokoontumislaki sekä poliisilaki. Poliisi vastaa tapahtumien lupahallinnosta, minkä lisäksi sille kuuluu operatiivisia tehtäviä tapahtumien aikana sekä rikos- ja onnettomuustutkinta. (Koponen 2017.)

Yleisötilaisuuden järjestämisestä tulee tehdä kirjallinen ilmoitus järjestämispaikan poliisille. Poliisi tekee hakemuksen perusteella yleisötilaisuuspäätöksen, jossa poliisi voi antaa määräyksiä tapahtuman turvallisuusjärjestelyistä. Poliisi voi tarvittaessa vaatia myös muita selvityksiä, kuten tapahtuman järjestämispaikan omistajan tai haltijan suostumuksen, selvityksen vastuuvakuutuksen ottamisesta sekä muita lainsäädännön edellyttämiä tapahtuman järjestämiseen liittyviä ilmoituksia, lupia tai toimenpiteitä. (Poliisi 2017.) Poliisilla on myös oikeus keskeyttää tapahtuma, jos vaadittuja lupia tai ilmoituksia puuttuu tai jos toimenpiteet järjestyksen ja turvallisuuden takaamiseksi ovat riittämättömät. (Kokoontumislaki 3/1999, § 15.)

2.5.3 Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto valvoo kuluttajaturvallisuuslain toteutumista yleisötapahtumissa. Tukes antaa viranomaisohjeita, joilla pyritään varmistamaan palvelujen turvallisuus. Viranomaisohje on vähimmäisvaatimus riittävästä menettelystä turvallisuuden varmistamiseksi. Tapahtumien tai se oheispalveluiden mahdolliset turvallisuusasiakirjat tulee toimittaa Tukesille ennen toiminnan aloittamista. Tukesin tehtäviin kuuluu turvallisuusasioiden opastus, onnettomuuksien ennaltaehkäisy, tarkastustoiminta ja asiakirjavalvonta sekä onnettomuustutkinta. Tukes toimii toissijaisesti muiden viranomaisten rinnalla. (Koponen 2017.)

2.5.4 Muut viranomaisyhteydet

Lainsäädäntöjen noudattamisen valvontaan osallistuu monia eri viranomaisia poliisin, pelastuslaitoksen ja Tukesin lisäksi. Tapahtumajärjestäjä voi tilaisuuden sisällöstä riippuen olla tekemisissä myös alkoholitarkastusviranomaisten, elintarvike- ja jätehuollon valvontaviranomaisten, liikennesuunnitteluviranomaisten ja rakennusvalvontaviranomaisten kanssa. (Laaksonen 2011, 77.)

2.6 Tapahtuman turvallisuussuunnittelu

Tapahtumien turvallisuussuunnittelu kannattaa sitoa tapahtuman muuhun suunnitteluun jo varhaisessa vaiheessa. Varsinkin suurissa tapahtumissa suunnittelussa on hyvä olla mukana kaikki tapahtumassa mukana olevat toimijat sekä lupia tai ohjeita antavat

viranomaiset. (Lampinen 2011, 76.) Turvallisuussuunnitteluun kannattaa suhtautua aina vakavasti, sillä hyvin laadittu turvallisuuskirjoitus on tapahtumajärjestäjän oikeusturvan ja jälkiseuraamusten kannalta tärkeä esimerkiksi mahdollisessa onnettomuustilanteessa. Tapahtuman turvallisuusjärjestelyt tulee dokumentoida järjestelmällisesti niin, että tehdyt toimenpiteet ja velvollisuudet voidaan todentaa dokumentaation pohjalta. Dokumentaatiot myös helpottavat ohjaamaan tapahtuman toimintaa poikkeustilanteissa, kun toimintamallit on suunniteltu etukäteen. Tapahtuman turvallisuuteen liittyvät dokumentit, kuten riskianalyysit, pelastussuunnitelma ja turvallisuusohjeet, voidaan yhdistää yhdeksi turvallisuussuunnitelmaksi. (Paasonen 2013, 29-33.)

2.6.1 Turvallisuussuunnitelma

Tapahtuman turvallisuussuunnittelu ja –dokumentaatio vaatii kokonaisuuden hallintaa. Pelastus- ja turvallisuussuunnitelmille löytyy mm. pelastuslaitosten sivuilta valmiita pohjia. Suunnitelmien laatiminen valmiille pohjille on helppoa, mutta voi johtaa siihen, ettei riskejä ja toimintaympäristöä tarkastella aidosti. Turvallisuustoiminnan määrittäminen ja toteutuksen mitoittaminen edellyttävät riskien tunnistamista ja toimintaympäristön eri tekijöiden kokonaisvaltaista huomioimista. (Paasonen 2013, 29).

Turvallisuussuunnitelmasta on käytävä ilmi koko tapahtuman perusteellinen riskianalyysi, jonka pohjalta on arvioitu tapahtuman edellyttämät turvallisuustoimenpiteet. Turvallisuustoimenpiteiden toteutustavat sekä mahdollisesti niiden kustannusarvio tulee sisällyttää suunnitelmaan. Turvallisuussuunnitelmassa täytyy myös kuvata turvallisuusorganisaatio ja sen toiminta sekä järjestyksenvainojien lukumäärä, tehtävät ja sijainti tapahtuma-alueella eri vaiheiden aikana. (Paasonen 2013, 32.)

2.6.2 Riskien kartoitus

Riskien tunnistaminen sekä niiden toteutumisen ja todennäköisyyksien arviointi ovat turvallisuusjohtamisen perusta. Kun riskit osataan tunnistaa, niiden ehkäisemiseksi osataan valita oikeat menettelytavat. Perinteinen riskien arviointi perustuu todennäköisyyslaskentaan, jossa mitataan tiettyjen tapahtumien esiintymisen todennäköisyyttä ja toteutumisesta aiheutuvan haitan suuruutta. Riskianalyysissä on

tärkeää tunnistaa, mikä yleisötapauksissa on keskeistä sekä priorisoida, mitkä riskit ovat suurimmat sekä tärkeimmät torjua. Nämä määräytyvät mahdollisten vahinkojen suuruuden ja vahingon todennäköisyyden perusteella. Analyysin perusteella voidaan muodostaa riskikartta. Apuna voi käyttää valmiita riskilomakkeita, joiden avulla tiedot pystytään myös dokumentoimaan yksityiskohtaisesti ja selkeästi. Analysoimalla riskitasojen vaikutusta voidaan kartoittaa toimintatavat riskien hallitsemiseen. Riskien tunnistamisessa on tärkeää, ettei haeta syyllisiä vaan syitä. Etenkin pienemmissä organisaatioissa riskit saattavat liittyä yksittäisten henkilöiden tekemiin toimenpiteisiin. Riskien tunnistamisessa lähtökohtana on oltava avoimuus ja rehellisyys. (Paasonen 2013, 27-29.)

Riskienhallinnasta tulee yhä vaativampaa yleisötapauksien kasvaessa. Riskienhallinta vaatii tapahtuman kokonaisvaltaista tarkastelua; se tulee kytkeä osaksi tuotannon jokaista vaihetta, aina suunnittelusta tapahtuman purkuun. Tämä tuo haasteita johtamisen näkökulmasta, sillä riskienhallinnan tulee olla olennainen osa suunnittelun jokaista vaihetta, muuten se jää irralliseksi muusta toiminnasta. Olennaista on määritellä tarkoitus, tavoitteet, roolit ja vastuut. Jotta tapahtumajärjestäjä voisi mitata ja valvoa toimintaa, tulisi järjestäjällä olla toimivat työkalut riskienhallintaan. (Paasonen 2013, 28-29.).

2.6.3 Aluesuunnittelu

Tapahtumajärjestäjän on selvitettävä ja varmistettava, että alue on soveltuva tapahtuman järjestämiselle ja että se sijaintinsa ja kokonsa puolesta soveltuu odotetulle yleisömäärälle. Tapahtumajärjestäjän tulee arvioida alueen soveltuvuus myös liikenneyhteyksien sekä teknisten valmiuksien, kuten sähkön, talousveden ja viemäroinnin osalta. Itse alueen soveltuvuuden lisäksi tulee huomioida, minkälaisia vaikutuksia tapahtumalla on alueen ympäristöön. (Lampinen 2011, 36.)

Kun tapahtumapaikka on valittu ja sen käyttöä varten on saatu paikan omistajan tai haltijan suostumus, kannattaa aluesuunnittelu aloittaa mahdollisimman pian. Eri toimintojen sijoittumisesta alueelle on hyvä tehdä kartta hyvissä ajoin, sillä sitä tarvitaan myös lupa-asioiden hoitamisessa viranomaisten kanssa. Kartta on olennainen myös turvallisuusnäkökulmasta, koska siihen on merkittävä esimerkiksi poistumistiet ja ensiapupisteet. (Paasonen 2013, 26.)

Tapahtuma-aluetta suunniteltaessa tulisi pohtia, kuinka yleisö sijoittuu alueelle. Yleisön sijoittumista alueelle voidaan ohjata rajaamalla yleisöalueita rakenteellisin keinoin eri osiin ja myymällä eri katsomoalueille oikeuttavia lippuja tai muuten valvomalla ja rajoittamalla ihmismäärää tietyillä alueilla. Suurissa väkijoukoissa ihmisten käytös samankaltaistuu; anonyymiteetin tunne vahvistuu ja ihmiset alkavat käyttäytyä eri tavalla kuin he tavallisesti yksilöinä käyttäytyisivät. Väkijoukon käytös voi muuttua aggressiivisemmaksi ja impulsiivisemmaksi sekä humaltuneisuus voi aiheuttaa lisää järjestyshäiriöitä. Alkoholi onkin usein yleisimpiä turvallisuustoiminnan haasteita tapahtumissa. Myös pimeys voi edesauttaa väkijoukon hallinnan menettämistä. Siksi onkin tärkeää huomioida, että alueelle on järjestetty kaikkina aikoina riittävä valaistus. (Paasonen 2013, 33-34.)

Pelastusviranomaisen on tarvittaessa suoritettava tapahtuma-alueella pelastuslain 80 §:n mukainen palotarkastus. Jos tarkastuksessa havaitaan puutteita, on pelastusviranomaisen määrättävä ne korjattavaksi. Pelastusviranomaisen voi myös keskeyttää tapahtuman, jos havaittu puutteellisuus tai virheellinen menettely aiheuttaa välittömän tulipalon tai muun onnettomuuden vaaran. (Paasonen 2013, 31.)

Tapahtumajärjestäjän tulee huolehtia myös tapahtuma-alueen lähiympäristön turvallisuudesta. Tapahtuma voi vaikuttaa tapahtuma-alueen ulkopuolella liikennejärjestelyihin, jolloin katuja voidaan joutua sulkemaan. Katualueiden käytöstä tulee aina sopia kunnan kanssa ja tilapäiset liikennejärjestelyt on ilmoitettava poliisille ja kirjattava pelastussuunnitelmaan. Jos tapahtuma-alueen lähistöllä on vesistöjä, täytyy tapahtumajärjestäjän huolehtia myös ranta-alueiden turvallisuudesta riittävällä valvonnalla.

2.6.4 Muuttuvat sääolosuhteet

Muuttuvat sääolosuhteet on merkittävä riskitekijä ulkoilmatapahtumissa. Tuuli, sade, lumi sekä jää voivat aiheuttaa vaaratilanteita. Tapahtumajärjestäjän onkin hyvä ottaa ennakkoon selvää, millaiset tapahtumapaikan olosuhteet tyypillisesti ovat kyseisenä ajankohtana, esimerkiksi kuinka kovaa tuulee, imeekö maaperä vettä tai salamoiko alueella tyypillisesti. Nämä tiedot kannattaa ottaa huomioon, kun suunnitellaan, millaisia rakenteita käytetään, miten ne tuetaan ja kiinnitetään sekä miten lavat, teltat tai muut väliaikaiset rakenteet sijoitetaan alueelle. (Koponen 2017.)

Myös sääolosuhteiden aktiivinen seuranta ennen tapahtumaa ja sen aikana on tärkeää. Sääolosuhteet voivat muuttua hyvinkin nopeasti. Sääolosuhteiden aktiivinen seuraaminen parantaa mahdollisuuksia reagoida ennakoiden muuttuvaan säätilaan. Tärkeitä työkaluja sään seurantaan ovat erilaiset sääpalvelut sekä tuulimittarit, joita voidaan asentaa rakenteisiin ja muualle tapahtuma-alueelle.

2.6.5 Tilapäiset rakenteet ja esitystekniikka

Tapahtumien tekninen toteutus tyypillisesti ulkoistetaan alan yrityksille, jotka vastaavat tilapäisten rakenteiden, kuten telttojen ja esiintymislavojen, sekä valo-, ääni- ja kuvatekniikan toimittamisesta tapahtumaan sekä niiden pystyttämisestä. Tapahtumajärjestäjän on kuitenkin hyvä ymmärtää perusasiat käytettävistä rakenteista sekä niiden edellytyksistä, kuten miten rakenteita käytetään ja mitkä ovat niiden suojausmenettelyt.

Tilapäiset rakenteet tulee esittää pelastussuunnitelmassa. Suurista tai poikkeavista rakennelmista on laadittava yleensä pystytystodistus, joka tulee olla saatavilla tapahtumapaikalla. (Helsingin kaupunki 2017a.) Pystytystodistuksessa on käytävä ilmi tapahtuman perustiedot sekä tilapäisen rakenteen valmistaja, käyttötarkoitus ja tuulirajoitus. Pystytystodistuksen allekirjoittavat rakennelmien pystytyksestä vastaava henkilö sekä tapahtuman turvallisuuspäällikkö. Allekirjoituksellaan rakenteen pystyttäjä vakuuttaa, että tilapäinen rakennelma on pystytetty valmistajan käyttö- ja huolto-ohjeita noudattaen ja rakennusvalvontaviranomaisen määrittämät vaatimukset huomioiden, että rakennelma on tarkoitettu aiottuun käyttöön ja että rakennelman kantavuutta tarkkaillaan koko käytön ajan käyttöohjeiden mukaisesti. Tilapäinen rakennelma voidaan myös varustaa tuulimittarilla, jonka avulla voidaan todentaa rakennelman turvallinen käyttö. (Päijät-Hämeen pelastuslaitos 2014.)

Rakenteiden valmistajan sekä pystyttäjän on laadittava ohjeistus, miten toimitaan tiettyjen raja-arvojen, kuten tuulen nopeuden tai sademäärän, ylittyessä. Olosuhteita tulee seurata jatkuvasti ja vaadittaviin toimenpiteisiin ryhtymistä täytyy jo ennakoida ja edellytettyjä toimenpiteitä valmistella turvallisuuden ylläpitämiseksi, jos näyttää siltä että raja-arvot ylittyvät. Vaaratilanteissa myös yleisölle on annettava riittävästi tietoa vaaran välttämiseksi. Jos olosuhteiden muutos ylittää edellytykset turvallisuuden ylläpitämiseksi, on esitys keskeytettävä välittömästi. (Koponen 2017.)

2.6.6 Viestintä

Tapahtuman viestintäjärjestelmä on tärkeää suunnitella hyvin ennen tapahtumaa. Hyvän viestintäsuunnitelman ja -menetelmien avulla kommunikointi esimerkiksi onnettomuustilanteissa on nopeaa ja toimivaa.

Tyypillisesti tapahtumaorganisaation sisäinen viestintä tapahtuma-alueella hoidetaan radiopuhelimilla. Joissain tapauksissa käytetään myös Virve-puhelimia, eli viranomaisradioverkkoa, jonka käyttöoikeuksista päättää liikenne- ja viestintäministeriö. Virve-puhelimia käyttävät mm. viranomaiset, esimerkiksi poliisi ja pelastuslaitos. Virve-puhelimia käytetään myös muussa turvallisuuskriittisessä toiminnassa. (Erillisverkot 2017.)

Myös tavat, joilla yleisölle tiedotetaan mahdollisista hätätilanteista tai evakuoinneista, tulee suunnitella hyvin. Usein voidaan käyttää tapahtumassa valmiiksi olevaa tekniikkaa, kuten äänentoistojärjestelmiä tai screenejä, yleisölle tiedottamisessa. Kuulutukset ja infotekstit on hyvä tehdä valmiiksi sekä sopia show stop –protokollasta, eli kuka tekee päätöksen esityksen keskeyttämisestä.

2.6.7 Tapahtumien oheispalvelut

Yleisötilaisuuden pääjärjestäjä on vastuussa tapahtuman kokonaisturvallisuudesta. Tapahtumat saattavat kuitenkin pitää sisällään erilaisia ohjelmapalveluiksi katsottuja palveluita, kuten benji-hyppyjä tai kiipeilyä. Tapahtuman pääjärjestäjä ei ole velvollinen laatimaan tapahtuma-alueella järjestettävän erillisen ohjelmapalvelun turvallisuusasiakirjaa, ellei pääjärjestäjä itse tuota kyseistä palvelua. Pääjärjestäjä tulee kuitenkin varmistaa kuluttajapalveluita järjestäviltä yrittäjiltä heidän palveluidensa turvallisuuden. Tapahtumajärjestäjän kannattaakin pyytää jo ennakoon nähtäväksi palvelun turvallisuusasiakirja, jos kuluttajaturvallisuuslaki edellyttää sen laatimista kyseisistä palveluista. (Tukes 2016.)

3 Tapauksen esittely

Opinnäytetyön tilaaja on Kongressi- ja kulttuurikeskus Verkatehdas Oy. Verkatehdas on Hämeenlinnassa sijaitseva tapahtumatalo, jossa järjestetään mm. konsertteja,

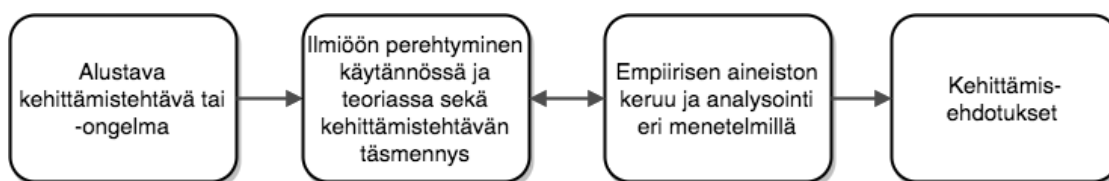
teatteriesityksiä sekä messuja. Verkatehdas avattiin vuonna 2007 ja sinne tehdään vuosittain yli 500 000 vierailua erilaisiin tapahtumiin. (Verkatehdas 2017.) Verkatehtaalla ja sen alueella järjestetään monia erilaisia tapahtumia. Verkatehtaalla on olemassa oleva pelastussuunnitelma, joka kattaa suuren osan talon tapahtumista. Verkatehtaalla järjestetään kuitenkin myös tapahtumia, joiden poikkeavien järjestelyjen tai tapahtuman erityisen luonteen takia joudutaan kiinnittää enemmän huomiota turvallisuussuunnitteluun sekä tekemään lisäliitteitä olemassa olevaan pelastussuunnitelmaan.

Verkatehtaan järjestely- ja yleisöturvallisuuspäällikkö Lotta Lehmus-Västilä on aktiivisesti mukana kehittämässä tapahtumaturvallisuutta Suomessa. Hänen mielestään yleisöturvallisuuteen liittyvä tieto on liian hajallaan ja vaikeasti löydettävissä. Hän toivoi opinnäytetyön kokoavan kasaan lakien ja viranomais määräysten määrittämät velvollisuudet sekä hyvät käytännöt, joiden avulla tapahtuma saadaan järjestettyä turvallisesti. Verkatehdas toivoi myös auditointia eri näkökulmasta; mitä tapahtumajärjestäjät pitävät haasteellisena ja miten turvallisuusasioiden hoitamista voitaisiin heidän näkökulmastaan helpottaa. Työn tavoitteena onkin tutkia yleisöturvallisuuteen liittyvien velvollisuuksien ja käytännön järjestelyiden ongelmakohtia tapahtumajärjestäjän näkökulmasta ja kuinka toimintamalleja tulisi kehittää ongelmien välttämiseksi.

4 Tutkimuksellisen kehittämistyön menetelmät

4.1 Tapaustutkimus

Käytän kehittämistyössä lähestymistapana tapaustutkimusta. Tapaustutkimus soveltuu kehittämistyön lähestymistavaksi, kun kehitettävää kohdetta halutaan ymmärtää syvällisesti ja tehtävänä on tuottaa kehittämis ehdotuksia ja –ideoita. Tapaustutkimuksen avulla on mahdollista ymmärtää kehittämisen kohdetta kokonaisvaltaisesti sekä tuottaa tietoa nykyajassa tapahtuvasta ilmiöstä sen todellisessa tilanteessa ja toimintaympäristössä. (Ojasalo, Moilanen, Ritalahti 2009, 52-53.)

Kuvio 2. Tapaustutkimuksen vaiheet (Ojasalo ym. 2009, 54).

Kehittämistyötä ei voi aloittaa tyhjästä, vaan on tunnettava olemassa oleva teoria. Taustoista ja vanhoista käytännöistä tulee olla tietoinen, mutta niitä ei pitäisi orjallisesti noudattaa. Tapaustutkimus lähtee tyypillisesti liikkeelle tutkittavasta tapauksesta; kehittämisen kohteesta kiinnostuneella on usein tutkimuskohteesta aikaisempaa tietoa, mikä mahdollistaa alustavan kehittämistehtävän määrittelyn. Jotta kehittämistehtävää voidaan täsmentää, tulee aiheen olemassa olevaan teoriaan ja käytäntöihin perehtyä. Olemassa olevan tiedon avulla voidaan kehittää täsmentäviä kysymyksiä, jotka myös auttavat tausta-aineiston etsimisessä. Kehittämiskohde täsmentyy prosessin edetessä ja voi olla, että alkuperäistä kehittämistehtävää pitää muuttaa tai muokata. (Ojasalo ym. 2009, 53-54.)

Alustava kehittämistehtävä lähti ajankohtaisesta ongelmasta; tapahtumien turvallisuusjärjestelyihin on alettu kiinnittää enemmän huomiota ja vaatimukset ovat tiukentuneet. Tämä vaatii tapahtumajärjestäjiltä aikaista tarkempaa työskentelyä lupa- ja ilmoitusasioissa sekä turvallisuussuunnittelun eteen. Lainsäädäntö ja viranomaismääräykset määrittävät vaatimukset tapahtuman turvallisuussuunnittelulle ja toteutukselle. Tapahtumajärjestäjien voi kuitenkin olla vaikea löytää tietoa, mitä kaikkea tapahtuman yleisöturvallisuuden järjestämiseksi vaaditaan tai miten lupa- ja ilmoitusasioiden käsittelyssä kannattaisi toimia. Tämän opinnäytetyön teoriaosuus onkin osa tutkimuksellista työtä. Teoriaosuuteen on koottu lakien ja viranomaismääräyksen velvoittamat asiat sekä käytänteet, jotka vaaditaan turvallisen tapahtuman järjestämiseksi. Teoriaosuus kokoo siis yhteen yleisöturvallisuuteen liittyvät perusasiat, jotka tapahtumajärjestäjän tulee ottaa huomioon. Tutkimuksellisen kehittämistyön tarkoituksena taas on tutkia teoriaosuudessa käsiteltyjen asioiden ongelmakohtia tapahtumajärjestäjän näkökulmasta, minkä jälkeen tunnistettuihin ongelmakohtiin annetaan kehitysehdotuksia ja –ideoita.

Tapaustutkimusta on mahdollista tehdä yhdistelemällä sekä määrällisiä että laadullisia menetelmiä. Tapaustutkimukselle tyypillisintä onkin saada syvälinen, monipuolinen ja kokonaisvaltainen kuva tutkittavasta tapauksesta käyttämällä monenlaisia menetelmiä.

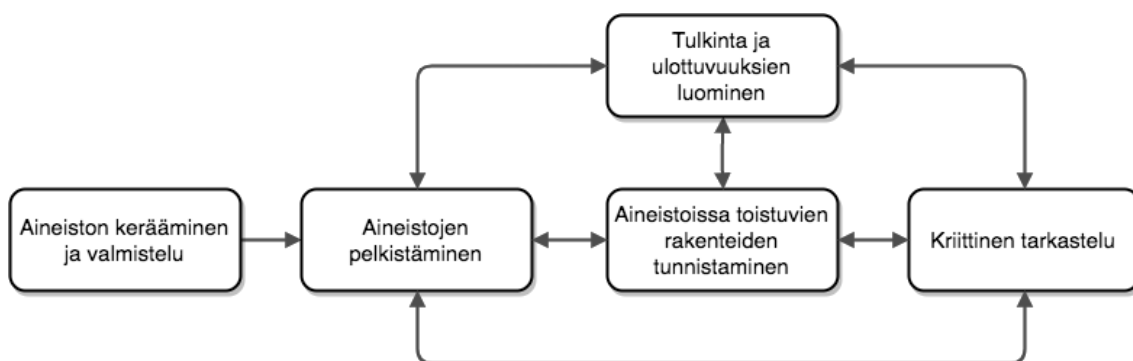
(Ojasalo ym. 2009, 55.) Tässä opinnäytetyössä kehittämistyön tueksi kerättiin kolme aineistoa. Haastatteluilla kerättiin tietoa viranomaistahoilta sekä muilta toimijoilta (myöhemmin yhteistyökumppanit), joiden kanssa tapahtumajärjestäjä tekee yhteistyötä tapahtuman yleisöturvallisuuteen liittyvissä järjestelyissä. Kyselytutkimuksella keräsin tietoa tapahtumajärjestäjiltä heidän kohtaamistaan ongelmakohdista. Kolmas aineisto on Turussa 09.-10.10.2017 järjestetyillä Tapahtumaturvallisuuspäivillä pidetty työpaja, johon osallistui sekä tapahtumajärjestäjiä että yhteistyökumppaneita. Työpajan aiheena oli tapahtumajärjestäjän checklist, ja siellä pohdittiin mitä kaikkea tapahtumajärjestäjän tulee ottaa huomioon tapahtumaturvallisuuteen liittyvissä asioissa ja mitkä asiat tuottavat eniten hankaluuksia. Näiden aineistojen pohjalta tutkitaan yleisöturvallisuuteen liittyviä ongelmakohtia sekä annetaan kehitysehdotuksia ongelmakohtien välttämiseksi.

4.2 Haastattelut

Käytin yhtenä tiedonkeruumenetelmänä puolistrukturoituja haastatteluja. Puolistrukturoidussa haastattelussa kysymykset on laadittu ennakkoon, mutta niiden järjestys saattaa vaihdella tai aiheeseen soveltumattomia kysymyksiä voidaan jättää kysymättä tai kysyä haastattelun kuluessa muita mieleen tulevia kysymyksiä. (Ojasalo ym. 2009, 97.)

Kartoitin yhteistyökumppaneiden kokemia ongelmakohtia haastatteluiden avulla. Haastattelin kahdeksaa eri toimialoilla työskentelevää, tapahtumatuottajien kanssa yleisöturvallisuuden eteen yhteistyötä tekevää ammattilaista (ks. liite 1: Yhteistyökumppaneiden haastattelut); eri viranomaisia (poliisi, pelastuslaitos, turvallisuus- ja kemikaalivirasto) sekä muita yhteistyökumppaneita (turvallisuuspalveluja tarjoavat henkilöt, lavamanageri sekä tilapäisten rakenteiden suunnittelusta ja rakentamisesta vastaava henkilö). Halusin käyttää tiedonkeruumenetelmänä haastatteluja, sillä siten sain laajaa ja laadullista tietoa eri toimijoilta heidän toimialueestaan ja niiden yleisöturvallisuuteen liittyvistä ongelmakohdista. (ks. liite 2: Haastattelujen kysymykset)

Sain haastatteluista paljon laadullista tietoa eri toimijoiden kokemuksista. Analysoin haastatteluja laadullisen tutkimuksen yleisen mallin mukaan.

Kuvio 3. Laadullisen tutkimuksen yleinen malli (Ojasalo ym. 2009, 123).

Litteroin tekemäni haastattelut, jonka jälkeen jaottelin jokaisen haastattelun vastaukset eri teemojen alle ja pelkistin aineistoja, jotta oleellisen tiedon löytäminen olisi helpompaa. Vertasin teemoittain eri haastatteluiden aineistoja ja etsin niissä toistuvia yleisöturvallisuuteen liittyviä ongelmakohtia. Pelkistin aineistoja lisää rajaamalla eri haastatteluissa toistuneet ongelmakohdat omiksi ryhmikseen.

4.3 Kysely

Kerätäkseen tietoa tapahtumajärjestäjien kohtaamista ongelmakohdista tein kyselytutkimuksen (ks. liite 3: Kyselylomake), jonka jaoin eri tapahtumajärjestäjien käyttämissä Facebook –ryhmissä. Kyselyyn vastasi 82 tapahtumajärjestäjää.

Kyselytutkimuksen avulla saadaan helposti kerättyä laaja tutkimusaineisto. Kyselyn avulla saadaan nopeasti ja tehokkaasti kerättyä vastauksia moneen kysymykseen suurelta määrältä ihmisiä. Se on kvantitatiivinen menetelmä, jolla saadaan pinnallista mutta luotettavaa ja helposti yleistettävää tietoa. Kysely tuottaa tyypillisesti paljon numeroihin perustuvia tuloksia, joita voidaan käsitellä tilastollisesti. Tuotetun tiedon heikkous on kuitenkin sen pinnallisuus. Kyselyn tuloksia analysoidessa on myös hankalaa arvioida, miten vakavasti kyselyyn vastanneet ovat suhtautuneet kyselyyn tai ovatko vastausvaihtoehdot olleet vastaajien näkökulmasta onnistuneita. (Ojasalo ym. 2009, 108.)

Tapahtumajärjestäjien kohdalla valitsin kyselytutkimuksen haastattelujen sijaan. Halusin saada kvantitatiivista tietoa koetuista ongelmakohdista mahdollisimman monelta, eri kokemuspohjan omaavalta tapahtumajärjestäjältä. Keskityin keräämään numeerista tietoa tapahtumajärjestäjien tietämyksestä ja kokemuksia valmiiden

vastausvaihtoehtojen avulla, mutta jätin kysymysten alle myös mahdollisuuksia avoimiin vastauksiin saadakseni laadullista ja tarkentavaa tietoa koetuista ongelmakohdista.

4.4 Työpaja

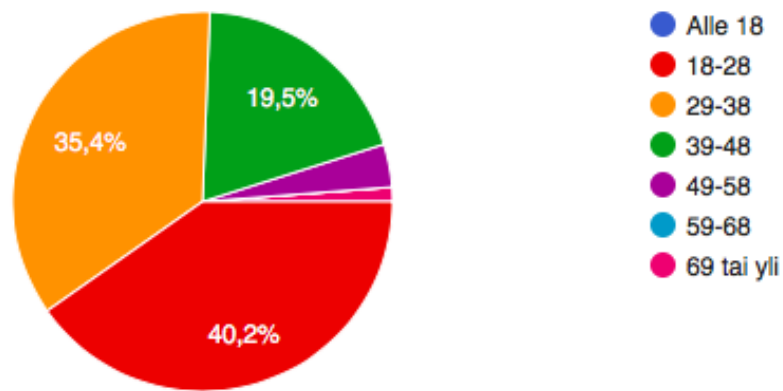
Osallistuin 09.-10.10.2017 Turun Logomossa järjestetyille Tapahtumaturvallisuuspäiville. Tapahtumaturvallisuuspäivillä pidettiin tiistaina 10.10.2017 Tapahtumanjärjestäjän checklist –työpaja (ks. liite 4: Tapahtumajärjestäjän checklist –työpaja), johon osallistuivat Verkatehtaan järjestely- ja yleisöturvallisuuspäällikkö Lotta Lehmus-Västilä, Ilosaarirockin tuotantopäällikkö Jani Salomaa, Bright Finlandin projektipäällikkö Mikko Makkonen, Ilosaarirockin tekninen tuottaja Pekka Kupiainen sekä Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen palotarkastajat Hannu Rantanen ja Toni Laaksonen, eli N=6 yleisöturvallisuuden parissa työskentelevää henkilöä. Keskusteluun osallistui myös Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ylitarkastaja Kari Koponen. Sain luvan käyttää työpajaa opinnäytetyöni lähdemateriaalina ja taltioin työpajan äänittämällä.

Kysely ja haastattelut tuottivat tietoa tapahtumajärjestäjiltä ja yhteistyökumppaneilta yksilöinä. Työpaja yhdisti eri yleisöturvallisuuden parissa työskenteleviä toimijoita, jolloin keskustelussa nousi esiin monen eri toimijan näkemykset sekä ongelmakohtien vaikutukset eri toimijoiden työskentelyyn. Työpajassa tuli esiin yleistettäviä näkökulmia, mutta myös vahvoja mielipiteitä. Saatua aineistoa tuleekin analysoida kriittisesti, jotta yksittäisten henkilöiden mielipiteet eivät vaikuta liikaa tutkimustuloksiin.

5 Yleisöturvallisuuden velvollisuuksien ja käytäntöjen ongelmakohdat

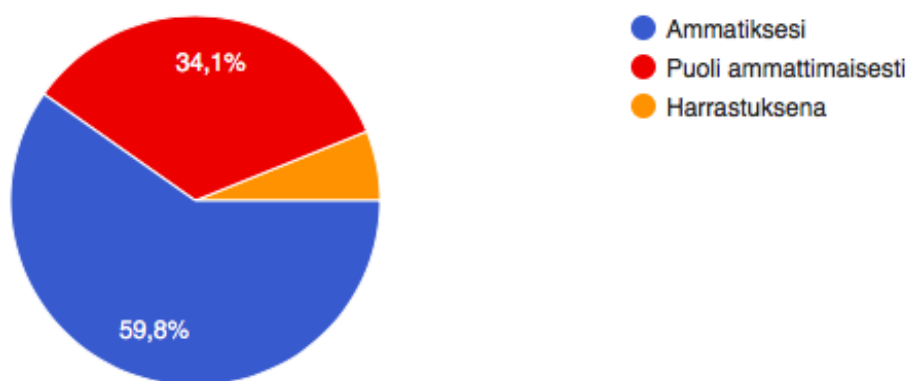
5.1 Tapahtumajärjestäjien kokemat ongelmakohdat

Kartoitin tapahtumajärjestäjien kokemia ongelmakohtia kyselytutkimuksen avulla.

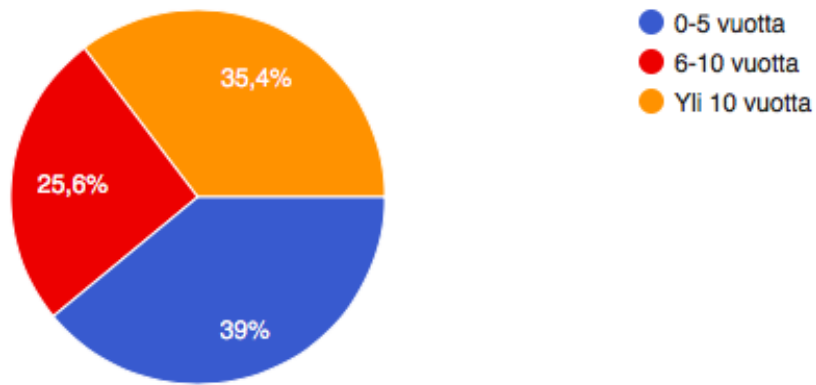
Kuvio 4. Vastaajien ikä. Vastaajia N=82. (Kysely tapahtumajärjestäjille 2017.)

Suurin osa vastaajista oli nuoria aikuisia. 18-28-vuotiaita oli 40,2 % ja 29-38-vuotiaita 35,4 % vastaajista. Vastaajista 19,5 % oli 39-48-vuotiaita, 3,7 % 49-58-vuotiaita ja 1,2 % 69-vuotiaita tai yli.

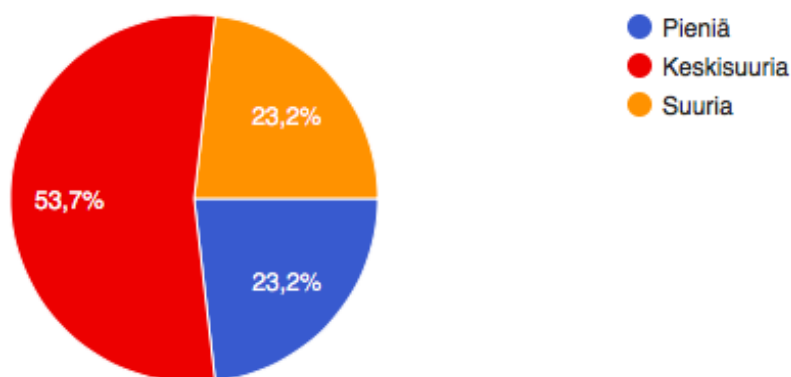
Kuvio 5. Vastaajien ammattitaso. Vastaajia N=82. (Kysely tapahtumajärjestäjille 2017.)

Suurin osa vastaajista (59,8 %) ilmoitti järjestävänsä tapahtumia ammatikseen. 34,1 % vastaajista kertoi järjestävänsä tapahtumia puoliammattimaisesti ja harrastajia vastaajista oli 6,1 %.

Kuvio 6. Vastaajien kokemus vuosina. Vastaajia N=82. (Kysely tapahtumajärjestäjille 2017.)

Kokemus alalla oli jakautunut hyvin tasaisesti; aloittelevia, 0-5 vuotta alalla olleita tapahtumajärjestäjiä kyselyyn vastanneista oli 39 %, 6-10 vuotta alalla olleita vastaajia oli 25,6 % ja kokeneita, yli 10 vuotta alalla olleita tapahtumajärjestäjiä vastaajien joukossa oli 35,4 %. Sain siis aineistoa monipuoliselta otannalta eri kokemuksen omaavilta tapahtumajärjestäjiltä.

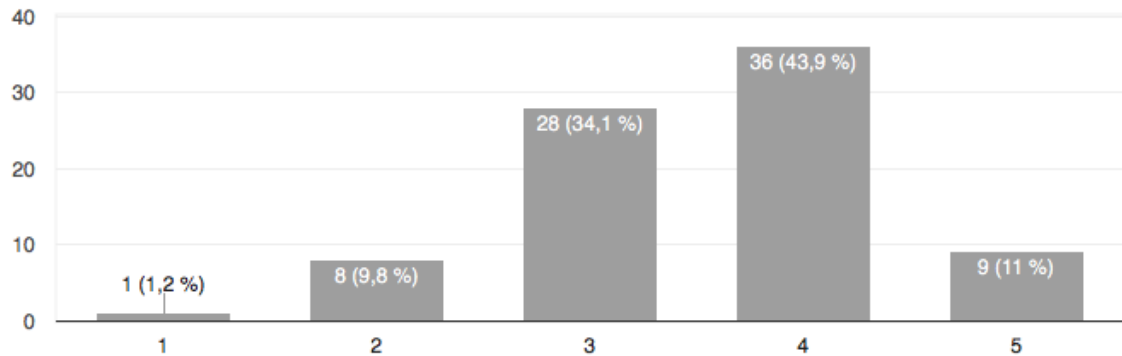
Kuvio 7. Vastaajien järjestämien tapahtumien koko. Vastaajia N=82. (Kysely tapahtumajärjestäjille 2017.)

Yli puolet (53,7 %) vastanneista kertoi järjestävänsä keskisuuria tapahtumia. Suurien ja pienien tapahtumien järjestäjiä vastaajissa oli molempia 23,2 % vastaajista.

Verratessani eri demografioiden antamia vastauksia kyselyn kysymyksiin, ei missään osa-alueessa ilmennyt selkeitä eroja esimerkiksi vastaajien kokemuksesta tai heidän järjestämiensä tapahtumien koosta riippuen. Ongelmakohtat ovat siis hyvin

samanlaisia, riippumatta siitä kuinka kauan vastaaja on ollut alalla tai minkä taseisia tapahtumia hän järjestää.

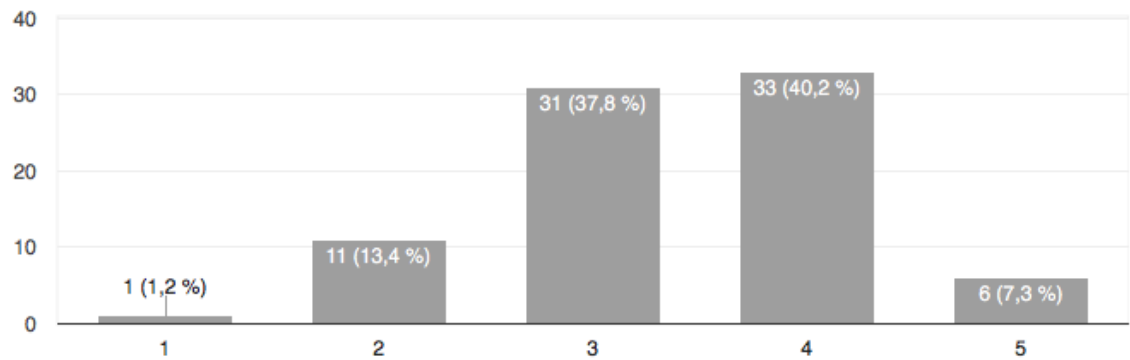
5.1.1 Lainsäädäntö ja lupa- ja ilmoitusasiat

Kuvio 8. Vastaajien kokemus omasta lainsäädännön tuntemuksesta. 1 = todella huono, 5 = todella hyvä. Vastaajia N=82. (Kysely tapahtumajärjestäjille 2017.)

Yleisötilaisuuksien järjestämiseen liittyy paljon lainsäädäntöä, jonka asettamien velvoitteiden tunteminen on Suomen lainsäädännön mukaan edellytys tapahtumien järjestämiselle. Kyselyyn vastanneista tapahtumajärjestäjistä suurin osa (43,9 %) koki tuntevansa Suomen lainsäädännön hyvin. Hieman yli kolmasosa (34,1 %) kuitenkin koki lainsäädännön tuntemuksensa vain kohtalaisen hyväksi. 11 % vastaajista koki lainsäädännön tuntemuksensa huonoksi tai todella huonoksi.

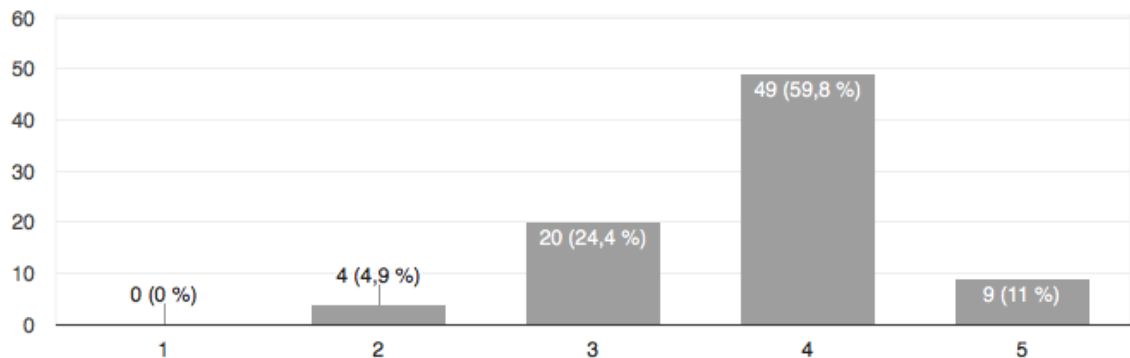

Kuvio 9. Vastaajien kokemus lupa- ja ilmoitusasioiden hoitamisen helppoudesta. 1 = todella vaikeaa, 5 = todella helppoa. Vastaajia N=82. (Kysely tapahtumajärjestäjille 2017.)

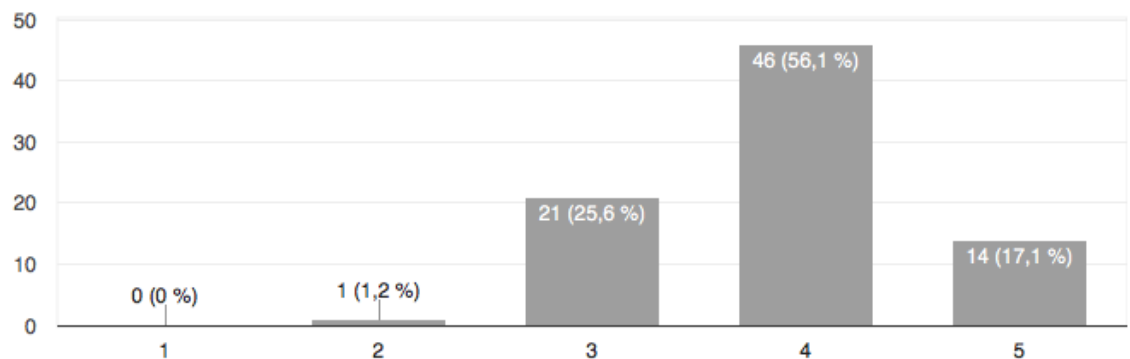
Yleisesti lupa- ja ilmoitusasioiden hoitamista pidettiin helppona tai kohtalaisen helppona (yhteensä 78 % vastaajista). Suurin osa vastanneista (40,2 %) piti lupa- ja ilmoitusasioita helppoina ja melkein yhtä moni (37,8 %) kohtalaisen helppona. Vain 7,3 % vastanneista koki lupa- ja ilmoitusasioiden olevan todella helppoja hoitaa. Vaikeina tai todella vaikeina lupa- ja ilmoitusasioita piti 14,6 % vastanneista. Lupa- ja ilmoitusasioissa on siis selkeästi ongelmakohtia, mitkä aiheuttavat vaikeuksia suurimmalle osalle tapahtumajärjestäjistä.

Avoimen vastauksen kysymyksessä, mitä lupa- ja ilmoitusasioissa pidetään hankalana, nousi lähestulkoon jokaisessa vastauksessa esiin yksi asia: tieto vaadittavista luvista on hajallaan ja on vaikeaa löytää tietoa luvista, joita oman tapahtuman järjestäminen vaatii. Hankalaa ei siis ole niinkään lupien täyttäminen, vaan tiedon löytäminen vaadituista luvista. Viranomaisilla ei ole selkeää ohjeistusta kaikista mahdollisista tapahtumaan liittyvistä luvista ja ilmoituksista, vaan tieto pitää etsiä itse eri viranomaisten sivustoilta. Ilmoituskäytäntöjen todettiin myös poikkeavan paljon alueittain sekä myös virkamiestasolla. (Kysely tapahtumien yleisöturvallisuudesta 2017.)

5.1.3 Viranomaisyhteydet

Kuvio 10. Vastaajien kokemus poliisin kanssa asioimisen helppoudesta. 1 = todella vaikeaa, 5 = todella helppoa. Vastaajia N=82. (Kysely tapahtumajärjestäjille 2017.)

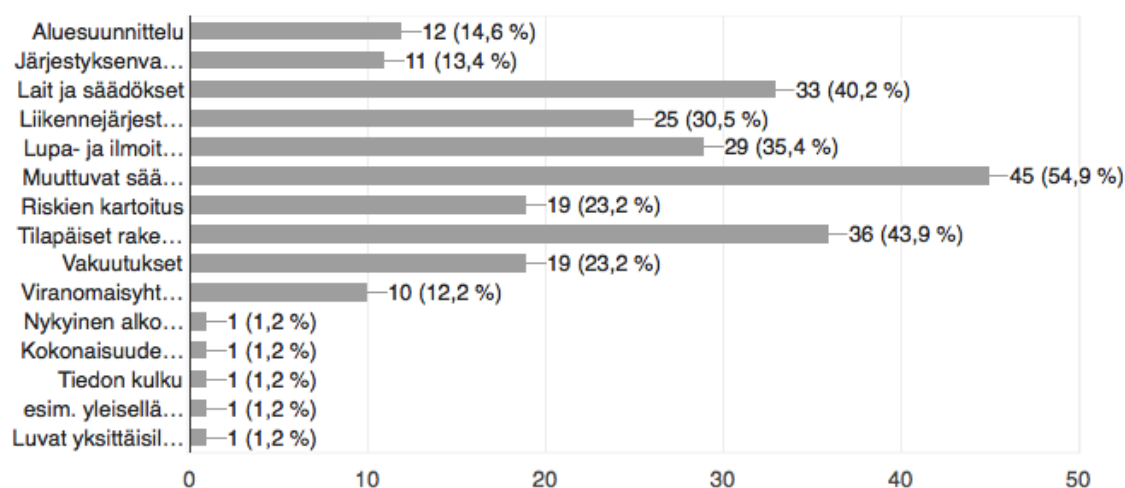
Kuvio 11. Vastaajien kokemus pelastuslaitoksen kanssa asioimisen helppoudesta. 1 = todella vaikeaa, 5 = todella helppoa. Vastaajia N=82. (Kysely tapahtumajärjestäjille 2017.)

Yhteistyö viranomaisten kanssa oli kyselyyn vastanneiden tapahtumajärjestäjien mukaan pääasiassa helppoa. Poliisin kanssa yhteistyötä piti helppona 59,8 % vastaajista ja todella helppona 11 % vastaajista, pelastuslaitoksen kanssa yhteistyötä piti helppona 56,1 % vastaajista ja todella helppona 17,1 % vastaajista. Yli 70 % vastaajista pitää siis yhteydenpitoa viranomaisten kanssa helppona tai todella helppona, kohtalaisen helppona noin neljäsosa. Todella vaikeana yhteydenpitoa viranomaisten kanssa ei pitänyt vastaajista kukaan. (Kysely tapahtumien yleisöturvallisuudesta 2017.)

Avoimissa vastauksissa kehityskohdiksi nousivat molempien viranomaistahojen kohdalla epäselvät ohjeistukset sekä vaihtuvat käytännöt eri laitosten ja jopa eri virkailijoiden välillä. Osa vastaajista koki, että yksittäiset viranomaiset pystyivät vaikuttamaan omilla mielipiteillään liikaa asioiden ratkaisuihin. Vastaajat, jotka kertoivat järjestävänsä tapahtumia pääasiassa aina samalla paikkakunnilla, kokivat yhteistyön

viranomaisten kanssa helpommaksi. He tunsivat paikallisten viranomaisten vaatimukset ja ohjeistukset. Eri paikkakunnilla tapahtumia järjestävät vastaajat taas törmäsivät selvästi useammin poikkeavuuksiin. Poikkeavat ohjeistukset ja vuosittain muuttuvat käytännöt aiheuttivatkin selvästi eniten päänvaivaa ja lisätyötä. Monet kuitenkin kokivat, että viranomaisilta sai kysyttäessä helposti vastauksia. Viranomaisten resurssien puute näkyi toisinaan vastausten saamisessa ajoissa, mutta yleisesti viranomaisten koettiin olevan kiinnostuneita ja halukkaita auttamaan. (Kysely tapahtumien yleisöturvallisuudesta 2017.)

5.1.4 Turvallisuussuunnittelu

Kuvio 12. Vastaajien kokemus turvallisuussuunnittelun hankalista kohdista. Vastaajia N=82. (Kysely tapahtumajärjestäjille 2017.)

Selkeästi vaikeimpina asioina turvallisuussuunnittelussa koettiin muuttuviin sääolosuhteisiin (54,9 % vastaajista) sekä tilapäisiin rakenteisiin (43,9 % vastaajista) liittyvät asiat, jotka ulkotapahtumien kohdalla kulkevat hyvin pitkälti käsi kädessä. Vastaajat kertoivat avoimissa vastauksissaan sään muutosten seuraamisen ja sen vaikutusten arvioinnin olevan hankalaa. Epätietoisuutta aiheuttavat myös alihankkijoiden tekemien tilapäisten rakenteiden hyväksyntä ja valvonta sekä niihin liittyvät viranomaisten epämääräiset ohjeistukset. (Kysely tapahtumien yleisöturvallisuudesta 2017.) Aihe puhututti myös Tapahtumaturvallisuuspäivien tapahtumajärjestäjän checklist –työpajassa. Työpajassa pohdittiin vastuun jakautumista rakenteiden valmistajan, pystyttäjän sekä tapahtumajärjestäjän välillä. Myös pelastuslaitosten antamien ohjeistusten koettiin vaihtelevan todella paljon eikä valvonnan ja tarkastusten

koeta olevan selkeää ja yhdenmukaista. (Tapahtumajärjestäjän checklist –työpaja 2017.)

Vaikeina asioina koettiin myös lait ja säädökset (40,2% vastaajista) sekä lupa- ja ilmoitusasiat (35,4 % vastaajista). Lait ja säädökset aiheuttavat kyselyyn vastanneiden tapahtumajärjestäjien mukaan paljon huomioitavia sekä rajoittavia tekijöitä. Vastaajien mukaan lainsäädäntöjen muutoksissa on myös vaikea pysyä mukana. Lupa- ja ilmoitusasioihin liittyvät käytännöt vaihtelevat paljon ja tietoa vaadittavista luvista ja ilmoituksista on vaikea löytää. Muutokset lainsäädännössä sekä lupien vaihtelevat tulkinnat tekivät lupa- ja ilmoitusasioiden hoitamisesta sekä käytännön toteutuksesta hankalaa. Vastaajien arviot omasta tietämyksestä ja osaamisesta lainsäädännöstä sekä lupa- ja ilmoitusasioista heijastuvat myös tähän kohtaan; suurin osa vastaajista kokee puutteita omassa tietämyksessään ja osaamisessaan. Vaikka tapahtumajärjestäjä olisikin tutustunut yleisöturvallisuuteen liittyvään lainsäädäntöön sekä hoitanut ennenkin lupa- ja ilmoitusasioita, on käytäntöihin voinut tulla muutoksia tai viranomaisen vaatiikin enemmän ilmoituksia tai tarkennuksia. Tämä oli kyselyyn vastanneiden tapahtumajärjestäjien mukaan yksi selkeä epävarmuutta aiheuttava tekijä. (Kysely tapahtumien yleisöturvallisuudesta 2017.)

5.2 Yhteistyökumppaneiden kokemat ongelmakohdat

5.2.1 Tiedonkulku ja ajankäyttö

Monet tapahtumajärjestäjien kanssa työskentelevistä yhteistyökumppaneista kokivat ongelmaksi tapahtumajärjestäjien kokemattomuuden sekä tiedon puutteen. Tapahtumajärjestäjät ovat usein tietämättömiä kaikista velvoitteista tai käytännöistä, mikä vaikeuttaa myös yhteydenpitoa eri toimijoiden kanssa. (Yhteistyökumppaneiden haastattelut 2017.)

Yksi ongelmakohta on tiedon kulku. Varsinkin siinä kohtaa, kun tuotanto-organisaatiot alkavat olemaan todella isoja, tapahtumajärjestäjällä ei välttämättä ole riittävää kuvaa siitä mitä tapahtuman turvallisuus tarkoittaa. (Aatsinki, haastattelu 24.10.2017.)

Ongelmakohtia ovat tietämättömyys ja ehkä tahtomattomuuskin. Ihmisten viitseliäisyys ottaa selvää. Se on tietysti huolellisuusvelvollisuus, eli on vastuu myös ottaa selvää. Mutta monesti on niin että ei olla otettu. Meidän

lainsäädäntömme sanoo selvästi, että on oltava riittävät ja oikeat tiedot. Jos ei sitä itsellä ole niin se on hankittava tai ostettava. (Koponen, haastattelu 24.10.2017.)

Isoimpia ongelmakohtia ovat järjestäjän mahdollinen kokemuksen puute ja tietämättömyys siitä, mitkä ovat heidän velvollisuutensa. Myös tietämättömyys siitä, mitkä ovat heidän oikeutensa, mitä voidaan tehdä. Työtäni on paljon se, että koitetaan opastaa ja neuvoa järjestäjiä oikeaan suuntaan. (Ketonen, haastattelu 01.11.2017.)

Tietämättömyys hidastaa ja vaikeuttaa tapahtumajärjestäjien ja yhteistyökumppaneiden tekemää yhteistyötä. Viranomaiset ja muut toimijat eivät saa tarvittavia tietoja ajoissa tai tapahtumajärjestäjät eivät ole osanneet huomioida kaikkea yleisöturvallisuuden varmistamiseksi tarvittavaa.

Toinen merkittävä ongelma on tapahtumajärjestäjien ajankäyttö; vaadittavia lupia ja ilmoituksia tehdään aivan viime tinkaun. Tämä saattaa olla myös ensimmäinen kerta, kun tapahtumajärjestäjä on yhteydessä viranomaiseen tapahtumaan liittyen, vaikka usein luville ja ilmoituksille määritetyt määräajat ovat takarajoja täydellisten tietojen toimittamiselle.

Meitä helpottaisi se, että tapahtumajärjestäjällä olisi riittävän ajoissa riittävä tieto siitä, mitä aiotaan tehdä, missä aiotaan tehdä ja millä spekseillä. Laki määrää, että pelastussuunnitelma tulee lähettää viimeistään kaksi viikkoa ennen tapahtumaa. Ikävä kyllä tulee sitä, että silloin kaksi viikkoa ennen lähetetään täysin raakile suunnitelma, jossa on ihan hirveästi työtä. Sehän totta kai työllistää meitä todella paljon. Voisi kuvitella, että tapahtumajärjestäjällä on kaksi viikkoa ennen tapahtumaa kaikkea muutakin tekemistä, kuin lähteä meidän kanssa alusta asti määrittelemään hyvinkin merkittäviä, kuten aluesuunnitteluun liittyviä asioita. (Aatsinki, haastattelu 24.10.2017.)

Toivoisin, että oltaisiin hyvissä ajoin liikkeellä. Jo siinä vaiheessa, kun ruvetaan tapahtumia suunnittelemaan, että nyt tehtäisiin tällainen tapahtuma. Siinä vaiheessa jo otettaisiin meihin yhteyttä ja kysyttäisiin että mitä me halutaan, minkälaisia asioita pitää ottaa huomioon. Se säästää myös järjestäjän omaa aikaa, kun hänellä on jo selvänä tiedossa mitä asioita me kaivataan ja mitkä meille on tarpeen, että me voimme päätöksen tehdä. Kun ruvetaan edes miettimään, että ruvettaisiinko me ensi kesänä järjestämään joku tapahtuma, kylätapahtuma tai joku muu, niin siinä vaiheessa otettaisiin jo meihin yhteyttä ja keskusteltaisiin asioista. (Lindstedt, haastattelu 17.10.2017.)

Sekä poliisi että pelastuslaitos selvästi toivovat aikaisempia yhteydenottoja tapahtumajärjestäjiltä. Lain määrittämät ilmoitusten määräajat ovat viranomaisten mukaan riittäviä, jos asiakirjoissa on kaikki kunnossa. Jos ilmoituksista jätetään ensimmäinen versio viime tinkaun määräajan puitteissa ja ilmoituksessa on puutteita tai siitä löydetään selkeitä yleisöturvallisuuteen liittyviä ongelmakohtia, voi se työllistää viranomaisia sekä myös itse tapahtumajärjestäjää hyvin paljon juuri ennen tapahtumaa.

(Yhteistyökumppaneiden haastattelut 2017.) Suunnitelmien tekeminen ja jakaminen yhteistyökumppaneiden kanssa ajoissa estävät myös monta ansan paikkaa tuotannon toteutusvaiheessa.

Etukäteen jos selkeästi sovitaan, mitkä ovat roolit ja mitä halutaan tapahtuvan ja mitä ei, niin siitä se lähtee. Mahdollisimman paljon pyritään varmistamaan etukäteen, että ongelmatilanteita ei tule ja jos tulee, niin niiden vahinkovaikutus on mahdollisimman pieni. Jos sitä ei pystytä välttämään niin silloin se pyritään minimoimaan ja adaptoitumaan siihen, että näin tapahtuu ja että vahinkoa tapahtuisi mahdollisimman vähän. (Murtomäki, haastattelu 24.10.2017.)

Nopeat muutokset tuotannossa voivat aiheuttaa yllättäviä vaikutuksia turvallisuuspuoleen, jos nämä eivät keskustele keskenään (Aatsinki, haastattelu 24.10.2017).

Jos ei ole kokenut tapahtumajärjestäjä tai tuotantoporukka, niin he eivät ymmärrä mitä kaikkea se turvallisuus vaatii toteutuakseen ja mitkä ne aikataulut ovat mitä siihen edellytetään. Heidän suunnitelmansa ja ajatuksensa saattavat kulkea hieman erilaista aikajanaa, kuin esimerkiksi viranomaisten toiveet sen tapahtuman tiedon saannista olisi. On aika tyypillistä, että asiat joille laki tai määräys asettaa deadline, on tapahtumajärjestäjällä jälkijunassa ja sitten levitellään käsiä, kun ei tiedetty tai saatu tietoa. Sinne lisäillään suunnitelman hyväksymisen jälkeen tietoa mikä pitäisi olla paremmissa ajoin suunniteltu. Tämä on yksi haasteellinen asia varsinkin tapahtumissa, missä vaikka liput eivät niin hyvin myy ja siellä mietitään ja keksitään erilaisia tapoja hankkia rahaa lisää siihen tuotantoon, ettei mentäisi miinuksien puolelle. Siellä helposti tulee viime hetken ”myytiin tähän nyt tällainen promopiste” –tyyppisiä asioita, jotka vaatisivat käytännössä jonkun hyväksynnän joltain viranomaiselta. (Ketonen, haastattelu 01.11.2017.)

Liian myöhässä asioiden suunnittelu tai suunnitelmien vieminen eteenpäin saattavat aiheuttaa yllättäviä tilanteita, jotka tulevat esiin tapahtuman jo lähestyessä. Mahdolliset muutokset suunnitelmissa kannattaisi käydä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa läpi viranomaisten ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa, sillä ne saattavat vaikuttaa yllättävillä tavoilla myös yleisöturvallisuuteen liittyviin järjestelyihin ja sitä kautta myös tapahtuman talouteen.

5.2.2 Tapahtuma-alue ja tilapäiset rakenteet

Yhteistyökumppanit kertoivat joutuvansa usein puuttumaan tapahtuma-alueeseen liittyviin ongelmakohtiin.

Tyypillisiä ongelmakohtia ovat lava-aitojen etäisyydet: tuottaja haluaisi viedä niitä lähemmäksi, mutta siellä voi olla esimerkiksi pyrotekniikkaa ja tietyt turvaetäisyydet. Ongelmakohtia ovat myös erilaiset kulkureittien ylitykset ja sähkökaapeloinnit sekä ylitysten turvaaminen. Ne ovat aika usein asioita mistä yritetään säästää, että tarvitseeko siinä olla sitä kaapelisuojaa. Ylipäättään se, että

onko ympäristö ja maasto mihin niitä asioita rakennetaan kelvollinen sille yleisölle kulkea. (Wilkman, haastattelu 27.10.2017.)

Isoimmat sudenkuopat, ansan tai virheen mahdollisuudet liittyvät logistiikkaan ja yleisön määrään verratessa käytettävissä olevaan kapasiteettiin. Läpikäymme esiintymisaluetta lähinnä olevan tapahtuma-alueen ja tutkimme, että minkä verran siellä on heitettäviä esineitä, joilla voidaan saada keskeytettyä show ja tarkastamme, onko meidän rakenteemme sellaisia, että sinne voi sormineen ja varpaineen varomattomampi mennä ilman että satuttaa itseään. Totta kai, jos ollaan ulkoilmassa vaativissa paikoissa, kuten esimerkiksi veden äärellä, varmistetaan, että meillä on olemassa mahdollisuudet auttaa ihmistä, joka joutuu veden varaan. (Murtomäki, haastattelu 24.10.2017.)

Hätäpoistumisteitä ei välttämättä ole katsottu kunnolla. Järjestelemme välillä uusiksi myös vepeaitoja ja barrikaadeja, millä muidenkin kuin asiakkaiden turvallisuutta valvotaan. (Lodvonen, haastattelu 17.10.2017.)

Pyrimme toteuttamaan asiakkaan järjestelyt sellaisena kuin asiakas ne haluaa järjestää. Toki keskustelua käydään enimmäkseen esimerkiksi väliaikaisista rakenteista, tapahtuma-alueen suunnittelusta, riittävistä pelastus- ja poistumisreiteistä, alueen logistiikasta. (Lehmus-Västilä, haastattelu 08.11.2017.)

Omalla kokemuksella väittäisin, että yleisimmin puutummme poistumisreitteihin, niiden opastuksiin ja käytettävyyteen. Tapahtumissa, missä on paljon tilapäisiä rakenteita, tarkastamme rakenteet, mahdolliset painotukset sekä alkusammutuskaluston. Ulkotapahtumissa tapaturmavaaroja alueella voi olla kaapelikourujen puuttuminen. Väittäisin että tärkein on aluesuunnittelu, sisältäen nämä poistumisreitit ja muut. Että ne ovat niin kuin on suunniteltu ja ne ovat tarkoituksen mukaisia, että siellä ihmiset pystyvät liikkumaan turvallisesti. (Aatsinki, haastattelu 24.10.2017.)

Lähes jokainen haastatelluista yhteistyökumppaneista törmää usein tapahtuma-alueeseen ja sen suunnitteluun liittyviin ongelmakohtiin. Yhteistyökumppanit käyvät tapahtumajärjestäjien kanssa paljon keskustelua tilapäisistä rakenteista sekä niiden sijoittumisesta alueella. Moni yhteistyökumppani kiinnittää huomiota myös yleisön turvalliseen liikkumiseen alueella sekä pelastus- ja poistumisreitteihin.

5.3 Yhtenäisyydet ongelmakohdissa

Yhteistyökumppanit kokivat tapahtumajärjestäjien tietämättömyyden vaikeuttavan toisinaan yhteistyön tekemistä. Myös tapahtumajärjestäjille teetetyssä kyselyssä näkyi selvästi tapahtumajärjestäjien oma kokemus riittävän tietämyksen puutteesta. Sekä tapahtumajärjestäjät että yhteistyökumppanit kokivat ongelmaksi myös tiedon kulun. Tapahtumajärjestäjät kokevat tiedon löytämisen esimerkiksi vaadittavista lupa- ja ilmoitusasioista vaikeaksi sekä selkeiden ja yhdenmukaisten ohjeistusten ja valvonnan puuttuvan esimerkiksi tilapäisistä rakenteista. Myös yhteistyökumppanit ovat

huomanneet näihin liittyvät ongelmakohdat ja ne heijastuvat myös heidän työhönsä; viranomaiset eivät saa tapahtumajärjestäjiltä vaadittavia ilmoituksia ja dokumentteja ajoissa ja valvontaa tehtäessä voi tulla yllättäviä ongelmakohtia vastaan.

Lähes jokainen yhteistyökumppani kertoi tapahtumajärjestäjien törmäävän ongelmakohtiin aluesuunnitteluun liittyvissä tekijöissä. (Yhteistyökumppaneiden haastattelut 2017.) Tapahtumajärjestäjille teetetyssä kyselyssä taas vain 14,6 % vastaajista vastasi aluesuunnittelun tuottavan vaikeuksia turvallisuussuunnittelussa. (Kysely tapahtumien yleisöturvallisuudesta 2017.) Yhteistyökumppaneiden haastatteluista saadun aineiston perusteella selvästi moni yhteistyökumppaneista valvoi alueen turvallisuutta omasta näkökulmastaan sekä suunnitteluvaiheessa että tapahtuman aikana, sekä puuttui havaitsemiinsa ongelmakohtiin. Tapahtumajärjestäjät saavat tapahtuma-alueeseen liittyen paljon apuja yhteistyökumppaneilta sekä suunnittelu- että toteutusvaiheessa. Tämä saattaa olla syynä siihen, miksi tapahtumajärjestäjät eivät itse koe tapahtuma-alueeseen liittyvää suunnittelua niin ongelmallisena.

6 Kehitysehdotukset yleisöturvallisuuteen liittyviin toimintatapoihin

Tässä kappaleessa annan havaittuihin ongelmakohtiin kehitysehdotuksia ja –ideoita, jotka voisivat helpottaa tapahtumajärjestäjien työskentelyä ja yhteistyötä eri yhteistyökumppaneiden kanssa.

6.1 Tiedonkulku

Moni tapahtumajärjestäjä koki yhtenä suurimmista ongelmista lupa- ja ilmoitusasiat sekä niihin liittyvän tiedon hajanaisuuden. Tietoa vaadittavista luvista voi olla vaikeaa löytää tai käytännöt muuttuvat jopa vuosittain. (Kysely tapahtumien yleisöturvallisuudesta 2017.) Myös monet viranomaiset tunnistivat saman ongelman; tapahtumajärjestäjät pyytävät lupa- ja ilmoitusasioihin paljon neuvontaa etukäteen tai osa ilmoituksista jää tekemättä kokonaan, kun tapahtumajärjestäjät eivät ole niistä tietoisia. (Yhteistyökumppaneiden haastattelut 2017.)

Ennen kaikkea molemmille osapuolille olisi tärkeää saada keskusteluyhteys avattua heti, kun tapahtumaa aletaan suunnitella. Viranomaistahoja helpottaa, jos tapahtumajärjestäjä ilmoittaa tapahtumasta jo paljon ennen virallisten lupien ja ilmoitusten tekemistä. Viranomaiset kokevat, että tällöin he pystyisivät olemaan paremmin apuna suunnitteluvaiheessa ja konsultoimaan tapahtumajärjestäjiä tarvittavista lupa- ja ilmoitusasioista sekä käytännön järjestelyissä. Niin sanottua ”yhden luukun politiikkaa” on toivottu tapahtumajärjestäjien osalta jo pitkään. Eri viranomaistyöryhmät ovat pyrkineet kehittämään palvelua, joka kokoaisi kaikki lupa- ja ilmoitusasiat samaan paikkaan, mutta toistaiseksi käytännössä toimivaa palvelua ei ole vielä syntynyt. Ongelmana on, kuinka kaikki viranomaiset saataisiin käyttämään samaa verkkoalustaa.

Tällä hetkellä ei ole olemassa myöskään sivustoa, joka selkeästi kokoaisi yleisöturvallisuuteen liittyvät lupa- ja ilmoitusasiat sekä lainsäädännön samaan paikkaan. Tapahtumajärjestäjät joutuvat itse etsimään tarvittavat tiedot selaamalla eri viranomaiset sivuja. Kunnallisilta sivustoilta ohjeistuksia vaadittavista luvista löytyy jo jonkin verran, mutta valtakunnallinen ohjeistus puuttuu.

Vaikka kaikkien viranomaisten saaminen käyttämään samaa verkkosivustoa lupa- ja ilmoitusasioiden hoitamiseen voi olla vaikeaa ja jopa utopistista, sekä tapahtumajärjestäjiä että viranomaisia kuitenkin helpottaisi sivusto, joka kokoaisi yleisöturvallisuuteen liittyvän lainsäädännön ja määräykset sekä lupa- ja ilmoitusasiat samaan paikkaan. Näiden lisäksi sivustolta voisi löytyä myös tapahtuman esitietokaavake. Kaavakkeeseen täytettäisiin tapahtuman perustiedot, kuten järjestäjän tiedot, järjestämisaika ja -paikka ja odotettava yleisömäärä. Tapahtumajärjestäjät kokivat vaikeaksi arvioida, mitä kaikkia lupia ja ilmoituksia oma tapahtuma vaatii. Lomakkeella voisikin olla lista erilaisista mahdollisista tekijöistä, jotka johtavat tapahtumissa tiettyihin ilmoitusvelvollisuuksiin, kuten nestekaasujen käyttö tai anniskelu tapahtumassa. Tapahtumajärjestäjä voisi listalta valita omaa tapahtumaansa koskettavat tekijät, jonka jälkeen kaavake antaisi automaattisesti selvityksen tarvittavista luvista ja ilmoituksista, niiden määräajoista, vastuullisista viranomaisista sekä lainsäädännöistä, joihin luvat ja ilmoitukset liittyvät. Täytetyn lomakkeen tapahtumajärjestäjä voisi myös lähettää viranomaisille, ikään kuin ennakkoilmoituksena tapahtumasta, sen mahdollisesta sisällöstä sekä ilmoitusvelvollisuuksista. Lomake ei olisi virallinen yleisötilaisuusilmoitus, vaan pelinavaus keskustelulle viranomaisten kanssa. Lomakkeen saatuaan viranomaisten olisi helpompaa antaa tarkkaa ja eri osa-

alueet huomioivaa ohjeistusta turvallisuussuunnitteluun. Lomake auttaisi myös turvallisuudesta vastaavaa henkilöä kartoittamaan eri tarpeet turvallisuussuunnitelmaa varten.

6.2 Tilapäiset rakenteet ja muuttuvat sääolosuhteet

Tapahtumajärjestäjille suunnatun kyselyn mukaan turvallisuussuunnittelun yksittäisistä asioista vaikeimpina pidettiin tilapäisiin rakenteisiin ja muuttuviin sääolosuhteisiin liittyviä tekijöitä. Pelastuslaitosten antamat ohjeistukset tilapäisten rakenteiden rakentamisesta ja valvonnasta poikkeavat toisistaan valtakunnallisesti ja jopa laitoksittain todella paljon. Suomessa tarvittaisiin valtakunnallinen ja selkeä ohjeistus tapahtumien tilapäisille rakenteille niiden rakentamisesta sekä kestävyydestä eri sääolosuhteissa. Myöskään pelastuslaitosten tekemä valvonta ei tapahtumajärjestäjien mukaan ole yhdenmukaista. Sekä Tapahtumaturvallisuuspäivillä käydyssä keskustelussa, että yhteistyökumppaneiden haastatteluissa toivottiin rakennusvalvonnan parempaa osallistumista tilapäisten rakenteiden tarkastukseen ja valvontaan. Rakennusvalvonta voisi myös luoda valtakunnallisen ohjeistuksen tilapäisille rakenteille ja toimintatavoille poikkeustilanteissa, sekä heidän suorittamanaan valvonta voisi olla yhtenäisempää koko maassa.

Sekä monet tapahtumajärjestäjät, että yhteistyökumppanit kokivat tilapäisistä rakennelmista laadittavat pystytystodistukset nykyisessä muodossaan vajavaisina. Pystytystodistuksiin kirjataan nykyään tapahtuman perustietojen lisäksi rakenteen valmistaja, käyttötarkoitus sekä tuuliraja, sekä allekirjoituksellaan pystyttäjä vakuuttaa rakenteen olevan asianmukaisesti ja valmistajan ohjeiden mukaan pystytetty. Pystytystodistukseen olisi kuitenkin hyvä kirjata myös sen valvontaan ja mahdollisiin toimenpiteisiin liittyvää tietoa. Poikkeustilanteita varten pystytystodistukseen olisi hyvä kirjata toimenpiteet, jotka tulee suorittaa, mikäli raja-arvot ylittyvät sekä rakennelman valvonnasta vastaava henkilö, joka tekee myös päätöksen toimenpiteiden suorittamisesta. Tämä auttaisi tapahtumajärjestäjiä ymmärtämään ja ennakoimaan eri sääolosuhteiden vaikutuksia rakenteisiin. Myös onnettomuuksien riski pienenisi, kun toimintamallit eri raja-arvojen ylittyessä olisi kirjattu ylös ja ne olisivat kaikille selvät, jolloin niitä olisi poikkeustilanteessa helppo seurata.

7 Pohdinta yleisöturvallisuuden velvoitteiden ja käytäntöjen kehityksestä tulevaisuudessa

Tämän selvityksen mukaan yleisöturvallisuuteen suhtautuminen on Suomessa hyvällä mallilla. Työ antoi odotettuja tuloksia: Asenne ja suunta ovat oikeat, mutta jotta työskentely turvallisen tapahtuman järjestämiseksi olisi helpompaa, tulisi lupa- ja ilmoituskäytäntöjä selkeyttää ja tehdä helpommin löydettäväksi. Viranomaiset pyrkivät kehittämään ja yhtenäistämään yleisöturvallisuuteen liittyviä ohjeistuksia ja käytäntöjä sekä tapahtumajärjestäjät ovat halukkaita panostamaan yleisöturvallisuuteen liittyviin tekijöihin. Yksi suurimmista ilmenneistä ongelmista oli tietämättömyys. Viime aikoina yleisöturvallisuus on kuitenkin puhuttanut tapahtumakentällä paljon ja tapahtumajärjestäjät ovat osanneet kysyä viranomaisilta ja muilta toimijoilta, mitä heidän pitäisi tietää ja tehdä. Oma tietämättömyys tunnistetaan ja uskalletaan myöntää aikaista paremmin.

Vaikka tapahtumajärjestäjät tuskailevat lupa- ja ilmoitusvelvoitteiden ja viranomaisyhteyksien laajaa kirjoa, selvitys toi esiin tarpeen selkeämmistä ja valtakunnallisista ohjeista, jotka olisivat kaikille samat. Yleisöturvallisuuteen liittyvä kasvanut kiinnostus ja keskustelu on johtanut sekä tapahtumajärjestäjät että yhteistyökumppanit pyrkimään kehittämään yleisöturvallisuuteen liittyviä velvollisuuksia ja käytäntöjä. Lupa- ja ilmoitusvelvollisuuksien tarpeellisuutta ei kyseenalaistettu, vaan niiden toivottiin olevan helpommin löydettävissä, jotta turvallisuussuunnitteluun käytettävissä olevat resurssit eivät kuluisi asioiden selvittämiseen, vaan aika voitaisiin keskittää itse turvallisuussuunnitteluun.

Alan toimijoita hyödyttäisi laaja, yhtenäinen ja valtakunnallisesti hyväksytty, esimerkiksi internet-sivustolle koottu ohjeistus. Ongelmallista yhtenäisen ja valtakunnallisen ohjeistuksen luomisessa voi olla yleisöturvallisuuteen liittyvien viranomaisten runsas määrä. Tällaisen ohjeistuksen luominen vaatisi kaikkien näiden viranomaisten tiivistä yhteistyötä. Alueelliset eroavaisuudet tulisi ottaa huomioon niin, että ohjeistus olisi käyttökelpoinen koko maassa. Kehitysehdotuksissa antamani ehdotukset tapahtuman esitietokaavakkeesta voisi olla toteutettavissa, jos kaikki yleisöturvallisuuteen liittyvät viranomaiset antaisivat panostuksensa aineistojen kokoamiseksi ja yhtenäisten ohjeistusten tekemiseksi.

Tilapäisiin rakenteisiin liittyvät viranomaisohjeistukset poikkeavat todella paljon valtakunnallisesti, mikä on selkeä ongelma sekä viranomaisten, tapahtumajärjestäjien että tilapäisten rakenteiden parissa työskentelevien alihankkijoiden näkökulmasta. Viranomaisten antaessa epämääräisiä ohjeistuksia tilapäisten rakenteiden turvallisuusvaatimuksista, sekä tapahtumajärjestäjät että tilapäisten rakenteiden pystyttäjät saattavat törmätä yllättäviin ongelmakohtiin. Viranomaisten olisi hyvä luoda yleiset ohjeistukset ja vaatimukset tilapäisille rakenteille ja niihin liittyville dokumenteille, kuten pystytystodistukselle. Rakennusvalvonnan saaminen laajemmin mukaan tapahtumien tilapäisten rakenteiden valvontaan voisi poistaa alueellisia eroja, joita pelastuslaitosten tekemissä tarkastuksissa ilmenee.

Teoriaosuuteen tekemäni kartoitus yleisöturvallisuuteen liittyvistä tekijöistä on hyvin suppea. Kartoitus sisältää tärkeimmät lainsäädännöt, lupa- ja ilmoitusvelvollisuudet sekä hyviä käytänteitä yleisöturvallisuuden järjestämiseksi tapahtumissa. Kartoitus ei kuitenkaan paneudu niihin yksityiskohtaisesti tai anna käytännön neuvoja esimerkiksi ilmoitusten tekemiseen. Tämä olisi opinnäytetyön resurssien puitteissa ollut vaikeaa toteuttaa, sillä olemassa olevissa ohjeistuksissa on paljon alueellisia eroja. Työ antaa kuitenkin tapahtumajärjestäjille viitteitä yleisöturvallisuuteen liittyvistä velvollisuuksista ja käytännöistä, jotka heidän tulee ottaa huomioon tapahtumaa järjestäessään. Työstä on toivon mukaan hyötyä ainakin aloitteleville tapahtumajärjestäjille, joilla ei vielä ole kokonaiskuvaa yleisöturvallisuuteen vaikuttavista asioista.

Työtä voitaisiin jatkaa syventämällä osa-alueita tarkemmilla ohjeistuksilla ja käytännön esimerkeillä. Toivon mukaan työtä varten kerätty tutkimusaineisto antaa tietopohjaa alan kehittämisestä kiinnostuneille toimijoille. Yleisöturvallisuuden eteen tehtävään kehitystyöhön tarvittaisiin kuitenkin kokonainen työryhmä, jossa olisi edustettuna niin tapahtumajärjestäjät, eri viranomaiset kuin tapahtumien toteutuksessa mukana olevat alihankkijatkin. Vaikka tapahtuman kokonaisturvallisuus on juridisesti tapahtumajärjestäjän harteilla, on sen kehittämiseen osallistuttava jokaisen tapahtumaorganisaation osan ja yhteistyökumppanin. Etenkin toivoisin tapahtumakentälle syntyvän valtakunnallisen ohjeistuksen vaadituista lupa- ja ilmoitusvelvollisuuksista sekä turvallisuusjärjestelyistä, sekä näiden tietojen löytyvän kootusti esimerkiksi samalta internet-sivustolta.

Lähteet

- Erillisverkot 2017. Palvelut. Tietoliikenne. Virve.
<https://www.erillisverkot.fi/palvelut/tietoliikenne/virve> (Luettu 03.09.2017)
- Helsingin kaupunki 2017a. Pelastuslaitos. Tilapäiset rakenteet
<https://www.hel.fi/pela/fi/onnettomuuksien+ehkaisy/tapahtumat-ja-tilapaismajoitukset/tilapaiset+rakenteet> (Luettu 18.09.2017)
- Helsingin kaupunki 2017b. Pelastuslaitos. Ensiapu yleisötapahtumissa.
https://www.hel.fi/pela/fi/onnettomuuksien+ehkaisy/tapahtumat-ja-tilapaismajoitukset/ensiapu_yleisotapahtumissa (Luettu 11.11.2017)
- Keski-Uudenmaan Pelastuslaitos 2017. Ohjeet ja lomakkeet. Erikoistehosteet.
<https://www.ku-pelastus.fi/fi/asioiverkossa/ohjeet-ja-lomakkeet/erikoistehosteet> (Luettu 11.11.2017)
- Kokoontumislaki. 22.4.1999/530. <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990530>
 (Luettu 15.06.2017)
- Koponen, Kari 2017. Tukes. Ohje yleisötapahtumien turvallisuuden edistämiseksi.
- Kuluttajaturvallisuuslaki. 22.7.2011/920.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110920> (Luettu 14.11.2017)
- Lampinen, Jari 2011. Ekologisen ja turvallisen yleisötilaisuuden järjestämisopas. Pori: Suomen Ympäristö- ja Terveysalan Kustannus Oy.
- Länsi-Uudenmaan Pelastuslaitos 2017. Yrityksille ja yhteisöille. Vaaralliset kemikaalit ja räjähteet.
http://www.lup.fi/fi-FI/Yrityksille_ja_yhteisöille/Vaaralliset_kemikaalit_ja_rajahteet (Luettu 11.11.2017)
- Ojasalo; Katri, Moilanen; Teemu, Ritalahti; Jarmo 2009. Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. Helsinki: WSOYpro Oy.
- Paasonen, Jyri 2013. Yleisötilaisuuksien turvallisuus. Helsinki: Tietosanoma Oy.

Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto 2017. Pelastuslaitokset.
<http://www.pelastuslaitokset.fi/Kumppanuusverkosto-118> (Luettu 09.09.2017)

Pelastuslaki. 29.4.2011/379. <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110379> (Luettu 15.06.2017)

Poliisi 2017. Luvat. Ilmoitus yleisötilaisuudesta. Mitä tulee ottaa huomioon yleisötilaisuuden järjestämisessä. http://www.poliisi.fi/luvat/ilmoitus_yleisotilaisuudesta (Luettu 11.11.2017)

Päijät-Hämeen Pelastuslaitos 2014. Yleisötilaisuuden turvallisuus. Tilapäisrakennelmien ja myyntipisteiden turvallisuusjärjestelyt. https://www.phpela.fi/easydata/customers/phpela/files/ohjeet/ohjeet_20150211144440_myyntipisteen_ja_tilapaisrakennelmien_turvallisuus_-ohje.pdf (Luettu 19.09.2017)

Tukes 2016. Yleisötilaisuudet. <http://www.tukes.fi/fi/Toimialat/Kuluttajaturvallisuus/Kuluttajapalvelut/Palveluiden-turvallisuusvaatimuksia/Yleisotilaisuudet/> (Luettu 15.06.2017)

Verkatehdas 2017. <https://www.verkatehdas.fi> (Luettu 23.10.2017)

Liite 1: Yhteistyökumppaneiden haastattelut

Anja Aatsinki, haastattelu 24.10.2017, Helsinki

Johtava palotarkastaja, Helsingin kaupungin pelastuslaitos, läntisen pelastustoimen alue. Aatsingin vastuualueelle kuuluu myös tapahtumaturvallisuuden valvontaa tekevä tiimi, joka kattaa koko Helsingin kaupungin.

Ville Ketonen, haastattelu 01.11.2017, Helsinki

Turvallisuuspäällikkö ja toimitusjohtaja, Local Crew Oy

Kari Koponen, haastattelu 24.10.2017, Helsinki

Ylitarkastaja, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto. Vastuualueina yleisötapahtumat ja moottoriurheilu.

Tarja Lindstedt, haastattelu 17.10.2017, Hämeenlinna

Komisario, Hämeen poliisilaitoksen valvonta ja hälytyssektorin Kanta-Hämeen kenttäjohtoyksikön esimies.

Jani Lodvonen, haastattelu 17.10.2017, Hattula

Järjestyksenvalvoja

Samppa Murtomäki, haastattelu 17.10.2017, Helsinki

Lavamanageri

Lotta Västilä, haastattelu 08.11.2017, Hämeenlinna

Järjestely- ja yleisöturvallisuuspäällikkö, Kongressi- ja kulttuurikeskus Verkatehdas Oy.

Lauri Wilkman, haastattelu 27.10.2017, Hämeenlinna

Myyntijohtaja, Suomen Tapahtumaratkaisut Oy.

Liite 2: Haastattelujen kysymykset

1. Mikä on roolinne yleisötapauhtumien turvallisuudessa?
2. Keiden tapahtumaorganisaation jäsenten kanssa olette yhteyksissä tuotannon aikana?
3. Mitä velvollisuuksia teillä on liittyen yleisöturvallisuuteen?
4. Mitä yleisöturvallisuuteen liittyviä ongelmakohtia tapahtumatuotannoissa yleensä on teidän näkökulmastanne?
5. Minkälaisiin ongelmakohtiin joudutte tyypillisimmin puuttumaan?
6. Pyytävätkö tapahtumajärjestäjät usein apua?
7. Mikä on yleisin asia, mihin apua pyydetään?
8. Mitä tapahtumajärjestäjät eivät tiedä tai osaa ottaa huomioon?
9. Mikä estää tapahtumajärjestäjiä ottamasta yhteyttä?
10. Miten yhteydenpitoa voitaisiin helpottaa?
11. Miten lupakäytänteitä voitaisiin helpottaa?
  - a. Mitä tapahtumajärjestäjät ovat toivoneet?
  - b. Mitä te toivoisitte?
12. Miten paljon eri kuntien viranomaisten ohjeistukset ja toimintatavat poikkeavat toisistaan ja miksi?

Haastattelun rakenne:

Ennen itse haastattelua kerroin haastateltavalle opinnäytetyöni tavoitteita. Kerroin, että haastattelu äänitetään ja litteroidaan sen jälkeen. Käytin samaa kysymysrunkoa kaikissa haastatteluissa. Haastateltavasta riippuen saatoinkin jättää joitain kysymyksiä kysymättä tai tehdä tarkentavia lisäkysymyksiä.

Liite 3: Kyselylomake

Tapahtumien yleisöturvallisuus

Hei! Opiskelen Metropolia Ammattikorkeakoulussa kulttuurituotantoa ja teen tällä hetkellä opinnäytetyötäni, aiheena tapahtumien yleisöturvallisuus. Tavoitteena on luoda tapahtumajärjestäjän työtä helpottava kokonaisuus. Opinnäytetyöni teoriaosuuteen olen koonnut lain määäämiä velvoitteita sekä hyviä käytänteitä turvallisen tapahtuman järjestämiseksi.

Tutkimuksellisessa osiossa pyrin löytämään ongelmakohtia sekä ratkaisuja niihin, jotta tapahtuman turvallinen järjestäminen olisi helpompaa. Toivoisin sinun täyttävän kyselyn huolellisesti sekä avaavan ongelmia, joihin itse olet törmännyt kirjallisiin vastauskohtiin mahdollisimman laajasti.

Vastausaikaa on pe 10.11. asti.

Kiitos vaivannäöstä!

*Pakollinen

1. Ikäsi *

Merkitse vain yksi soikio.

- ☐ Alle 18
- ☐ 18-28
- ☐ 29-38
- ☐ 39-48
- ☐ 49-58
- ☐ 59-68
- ☐ 69 tai yli

2. Minkä kokoisia tapahtumia pääasiassa järjestät? *

Merkitse vain yksi soikio.

- ☐ Pieniä
- ☐ Keskisuuria
- ☐ Suuria

3. Järjestät tapahtumia... *

Merkitse vain yksi soikio.

- ☐ Ammatiksesi
- ☐ Puoli ammattimaisesti
- ☐ Harrastuksena

4. Kuinka kauan olet ollut alalla? *

Merkitse vain yksi soikio.

- ☐ 0-5 vuotta
☐ 6-10 vuotta
☐ Yli 10 vuotta

5. Kuinka hyvin koet tuntevasi tapahtumaturvallisuuteen liittyvät lait (mm. kokoontumislaki, pelastuslaki, kuluttajaturvallisuuslaki...)? *

Merkitse vain yksi soikio.

	1	2	3	4	5	
En ollenkaan	☐	☐	☐	☐	☐	Todella hyvin

6. Lupa- ja ilmoitusasiat ovat mielestäsi *

Merkitse vain yksi soikio.

	1	2	3	4	5	
Todella vaikeita hoitaa	☐	☐	☐	☐	☐	Todella helppoja hoitaa

7. Mikä lupa- ja ilmoitusasioissa on mielestäsi hankalaa?

---

8. Yhteistyö poliisin kanssa on *

Merkitse vain yksi soikio.

	1	2	3	4	5	
Todella vaikeaa	☐	☐	☐	☐	☐	Todella helppoa

9. Kerro omin sanoin, mikä yhteistyössä mielestäsi toimii ja missä olisi kehityskohtia

---

---

10. Yhteistyö pelastuslaitoksen kanssa on *

Merkitse vain yksi soikio.

	1	2	3	4	5	
Todella vaikeaa	☐	☐	☐	☐	☐	Todella helppoa

11. Kerro omin sanoin, mikä yhteistyössä mielestäsi toimii ja missä olisi kehityskohtia

---

---

12. Turvallisuussuunnittelussa hankalia kohtia ovat *

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- ☐ Aluesuunnittelu
- ☐ Järjestyksenvalvonnan ja vartiointin suunnittelu
- ☐ Lait ja säädökset
- ☐ Liikennejärjestelyt
- ☐ Lupa- ja ilmoitusasiat
- ☐ Muuttuvat sääolosuhteet
- ☐ Riskien kartoitus
- ☐ Tilapäiset rakenteet
- ☐ Vakuutukset
- ☐ Viranomaisyhteydet
- ☐ Muu: _____

13. Mitkä asiat edellä valituissa kohdissa tuottavat eniten hankaluuksia?

Liite 4: Tapahtumajärjestäjän checklist -työpaja

Turun Logomossa 09.-10.10.2017 järjestetyillä Tapahtumaturvallisuuspäivillä pidettiin tiistaina 10.10.2017 Tapahtumajärjestäjän checklist –aiheinen työpaja. Työpajassa käytiin läpi tapahtumaturvallisuuteen liittyviä asioita, jotka tapahtumajärjestäjän tulee ottaa huomioon tapahtumaa järjestäessään.

Työpajaan osallistuivat:

Lotta Lehmus-Västilä, järjestely- ja yleisöturvallisuuspäällikkö, Verkatehdas

Lehmus-Västilä työskentelee myös mm. pyroteknikkona ja Pori Jazzin turvallisuuspäällikkönä. Hänellä on pieni yhden naisen Alma Event Management –yritys, jonka kautta hän tekee turvallisuussuunnittelua myös muihin yleisötapahtumiin.

Jani Salomaa, tuotantopäällikkö, Ilosaarirock

Salomaa huolehtii Ilosaarirockin infrasta ja tekniikan tilaamisesta. Alkujaan hän on ääniteknikko ja hän on kiertänyt festivaaleilla erilaisissa tehtävissä, mm. lavamanagerina ja backlinerina.

Mikko Makkonen, projektipäällikkö, Bright Finland Oy

Makkonen tekee tapahtumien teknistä suunnittelua sekä toimii projektien vetäjänä.

Pekka Kupiainen, tekninen tuottaja, Ilosaarirock ja Provinssi

Kupiainen on alkujaan ääniteknikko ja työskentelee tällä hetkellä Michael Monroen ja CMX –yhtyeen ääniteknikkona. Lisäksi hän on tehnyt keikkatyötä lavamanagerina 15 vuoden ajan mm. Flowssa ja erinäisissä muissa tapahtumissa.

Hannu Rantanen, palotarkastaja, Varsinais-Suomen pelastuslaitos

Rantanen työskentelee yleisötapahtumien parissa ja kuuluu myös valtakunnalliseen tapahtumaryhmään.

Toni Laaksonen, palotarkastaja, Varsinais-Suomen pelastuslaitos

Keskusteluun osallistui myös:

Kari Koponen, Ylitarkastaja, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Koposen
vastuualueina ovat yleisötapahtumat ja moottoriurheilu.